

Контрольне завдання № 1

1. Яке визначення найбільш точно передає сутність предмета політичної економії?

- а) наука про суспільство на різних стадіях його розвитку;
- б) наука про економічні відносини людей щодо раціонального використання обмежених ресурсів для найбільш повного задоволення своїх потреб;
- в) наука про управління підприємствами для досягнення максимальної ефективності їх функціонування;
- г) наука про вибір економічної державної політики для вирішення актуальних соціально – економічних проблем.

2. Економічна політика – це:

- а) здатність керувати економічними процесами;
- б) політика екологічної безпеки країни;
- в) здатність до прийняття господарських рішень;
- г) цілеспрямована система погоджених і пов'язаних між собою найближчих і довгострокових заходів держави щодо розвитку економіки країни.

3. До основних економічних цілей суспільства не можна віднести:

- а) досягнення економічного зростання;
- б) підвищення рентабельності підприємства;
- в) забезпечення стабільного рівня цін;
- г) досягнення сприятливого зовнішньоторговельного балансу;

4. Що не можна безпосередньо віднести до функцій закону вартості?

- а) регулювання попиту та пропозиції;
- б) регулювання розподілу капіталів і праці між сферами суспільного виробництва;
- в) стимулювання розвитку продуктивних сил;
- г) диференціацію товаровиробників.

5. До природних ресурсів виробництва не належать:

- а) земля, ліси;
- б) обладнання;
- в) водні ресурси;
- г) мінеральні ресурси.

6. Яка з перелічених властивостей не характерна для ресурсів?

- а) безмежність;
- б) обмеженість;
- в) різноманітність;
- г) корисність.

7. Що більш повно характеризує процес розширеного суспільного відтворення?

- а) підвищення життєвого рівня населення;
- б) поглиблення суспільного поділу праці та спеціалізації виробництва;
- в) безперервний процес поновлення, повторення та продовження всього суспільного виробництва;
- г) безперервне нарощування обсягів промислового виробництва.

8. Яке з соціально – економічних явищ характерне для процесу відтворення продуктивних сил?

- а) підвищення загального культурного та професійного рівня працівників;
- б) роздержавлення та приватизація економіки;
- в) розширення мережі національних парків, заповідників, заказників;
- г) розширення кооперації виробництва.

9. Яке з соціально – економічних явищ є процесом відтворення виробничих відносин:

- а) урізноманітнення форм власності;
- б) розвиток соціальної інфраструктури;
- в) видобування та переробка корисних копалин;
- г) науково – технічний прогрес.

10. Чим зумовлюється циклічність економічного розвитку?

- а) непередбаченим збігом обставин макроекономічного характеру;
- б) надзвичайними природними явищами;
- в) макроекономічною імпульсивністю науково – технічного оновлення активної частини основних виробничих фондів;
- г) дестабілізуючою діяльністю екстремістів та окремих політичних сил.

11. Чим економічне благо принципово відрізняється від неекономічного?

- а) економічне благо здатне задовольняти потреби людини;
- б) воно є продуктом праці і здатне задовольнити потреби людини;
- в) воно не є продуктом людської праці, але здатне задовольняти людські потреби;
- г) кількість його обмежена порівняно з потребами в ньому.

12. Економічні категорії - це:

- а) логічні поняття, які в узагальненому вигляді відображають сутність окремих економічних явищ;
- б) методи регулювання економічних процесів;
- в) норми господарської поведінки людей;
- г) економічні інтереси суб'єктів господарської діяльності.

13. Економічні закони відображають:

- а) істотні, стійкі, такі, що повторюються, внутрішні причинно – наслідкові зв'язки і залежності реальних економічних явищ і процесів;
- б) взаємодію сил природи;
- в) ставлення людей до природи;
- г) суперечності між продуктивними силами і виробничими відносинами.

14. Економічні закони відрізняються від законів природи внаслідок того, що вони:

- а) не можуть мати формалізованого вираження;
- б) діють лише у людському суспільстві;
- в) суб'єктивні;
- г) об'єктивні.

15. Яку з названих функцій не можна безпосередньо вважати функцією політичної економії?

- а) пізнавальну;
- б) політичну;
- в) методологічну
- г) практичну.

16. Що не є безпосередньо об'єктом державного регулювання в економіці?

- а) визначення місця і ролі кожної підприємницької структури в системі суспільного поділу праці;
- б) стимулювання економічного зростання, антикризове і антимонопольне регулювання;
- в) регулювання зайнятості населення та обмеження безробіття;
- г) заохочення прогресивних зрушень у галузевих і регіональних структурах та підтримка експорту.

17. Що є однією з економічних функцій держави?

- а) отримання прибутку;
- б) дослідження навколоземного простору;
- в) укладання різних міжнародних угод;
- г) антимонопольне регулювання.

18. Що є головною метою державного регулювання економіки?

- а) економічне зростання та соціальна стабільність у суспільстві;
- б) вирівнювання економічного циклу;
- в) удосконалення галузевої та регіональної структури господарства;
- г) охорона навколишнього природного середовища.

19. Грошово – кредитна політика проводиться:

- а) фінансово – кредитними установами країни;
- б) урядом держави;
- в) центральним банком країни;
- г) міністерством фінансів.

20. У функції держави в ринковій економіці не входять:

- а) регулювання цін на продукцію приватного сектора;
- б) законотворча діяльність;
- в) підтримка конкурентного середовища;
- г) антициклічне регулювання економіки.

21. Економічна система вирішує три основні питання. Яке зайве?

- а) хто повинен виробляти?
- б) що виробляти?
- в) як виробляти?
- г) для кого виробляти?

22. Що найбільш повно визначає власність як економічну категорію?

- а) ставлення людини до продуктивних сил суспільства;
- б) ставлення людини до природних ресурсів;
- в) ставлення людини до засобів виробництва;
- г) відносини між людьми щодо привласнення засобів та результатів виробництва.

23. Що є причиною різноманітності форм власності?

- а) поділ суспільної праці, різний рівень усупільнення та технологічної бази виробництва;
- б) необхідність мати власність усім громадянам;
- в) необхідність ефективного функціонування економіки;
- г) наявність капіталів різних розмірів.

24. Людина, яка взяла автомобіль на прокат, є:

- а) власником;
- б) розпорядником;
- в) користувачем;
- г) правильно вказане у п. а,б.

25. Яке визначення найповніше характеризує поняття « змішана економіка»?

- а) економіка перехідного періоду;
- б) економічна система, що базується на різних формах власності та ринковому і державному регулюванні економіки;
- в) наявність різних типів соціально – економічного прогресу;
- г) багатоукладна економіка.

26. Що має найменшу цінність при високих темпах інфляції?

- а) нерухомість;
- б) пакет акцій;
- в) грошовий запас;
- г) земельні ділянки.

27. Що є найважливішою умовою стабільності національної грошової одиниці?

- а) стабільний стан національної економіки;
- б) жорстка боротьба з фальшивомонетництвом;
- в) державний контроль за цінами;
- г) державний контроль за емісією грошей.

28. Конвертованістю валюти є:

- а) вільний обмін паперових грошей на золото;
- б) встановлення ціни на золото в національній валюті;
- в) спроможність вільного обміну національної валюти на інші іноземні валюти;
- г) лібералізація зовнішньоекономічної діяльності.

29. Валютний курс в сучасних умовах встановлюється на основі:

- а) співвідношення купівельної спроможності національних валют;
- б) кількості національних грошей в обігу;
- в) співвідношення золотого паритету національних валют;
- г) світової ціни на золото.

30. Яка країна вважається батьківщиною паперових грошей?

- а) Франція;
- б) Англія;
- в) Китай;
- г) Італія.

31. Недосконала конкуренція – це:

- а) будь – яке монопольне втручання у процес відтворення;
- б) забруднення великими підприємствами навколишнього середовища;
- в) встановлення державного контролю за рівнем товарних цін;

г) перерозподіл державою доходів конкуруючих суб'єктів через бюджетно – податкову систему.

32. Що є суттєвою ознакою монополістичної конкуренції?

- а) конкуренція багатьох фірм однієї галузі, які виробляють диференційовані продукти;
- б) на ринку діє обмежена кількість виробників;
- в) конкуренція фірм – монополістів різних галузей та споживача;
- г) фірми можуть вільно виходити на ринок і залишати його.

33. Важливою рисою олігополістичної конкуренції є:

- а) наявність у галузі обмеженої кількості великих фірм, що випускають стандартизовані або диференційовані товари;
- б) наявність великої кількості фірм – виробників певного товару;
- в) наявність фірм, що випускають диференційовані товари;
- г) концентрація виробництва у одного виробника.

34. У чому полягає основна специфіка аграрних відносин?

- а) процес виробництва має регулярний характер;
- б) незалежність виробництва від природних умов;
- в) використання землі як основного засобу виробництва;
- г) монополізм у виробництві.

35. Яка основна причина обумовила необхідність переходу України до ринкової економіки?

- а) низький рівень продуктивності праці;
- б) вичерпання екстенсивних факторів розвитку адміністративно- командної системи;
- в) недостатнє стимулювання науково – технічного прогресу;
- г) відсутність ефективної мотивації трудової діяльності людей.

36. Диференціація доходів – це:

- а) різниця у рівнях доходів, одержаних різними людьми за певний період;
- б) співвідношення мінімальної заробітної плати та розміру прожиткового мінімуму;

- в) різниця між найбільш і найменшим рівнем доходу, що склалася у суспільстві;
- г) співвідношення між мінімальною заробітною платою і мінімальною пенсією.

37. «Споживчий кошик» - це:

- а) вартість товарів і послуг, що є життєво необхідними;
- б) науково обгрунтована норма споживання товарів для певних груп населення;
- в) вартість певного набору товарів і послуг;
- г) мінімум калорій, які повинен одержувати організм людини за певний період часу.

38. Система соціальних гарантій – це:

- а) економічні умови діяльності суб'єктів господарювання, що забезпечуються державою;
- б) основні принципи морально – етичних взаємовідносин між членами суспільства;
- в) нормативні зобов'язання держави перед певними категоріями населення щодо забезпечення доходів;
- г) політика держави у сфері освіти, медицини, культури.

39. Рівень безробіття – це:

- а) частка економічно активного населення у загальній кількості населення;
- б) загальна кількість безробітних;
- в) частка незайнятого населення у складі економічно активного населення;
- г) різниця між економічно активним населенням і кількістю безробітних.

40. Який банк України виконує функцію емісійного центру?

- а) Національний банк України;
- б) Зовнішньоекономічний банк;
- в) Ощадний банк;
- г) комерційні банки.

Контрольне завдання № 2

1. Хто першим ввів в користування термін « політична економія»?

- а) Ф. Кене;
- б) А. Монкретьєн;
- в) А. Сміт;
- г) У. Петті.

2. Що не належить до методів наукового пізнання економічних процесів?

- а) метод аналізу та синтезу;
- б) метод наукової абстракції;
- в) метод індукції та дедукції;
- г) метод фізико- природничих спостережень.

3. Що найбільш точно характеризує сутність економічних потреб?

- а) об'єктивна потреба у товарах та послугах, що забезпечують життєдіяльність людини;
- б) фізіологічні потреби людини;
- в) потреби у відтворенні робочої сили;
- г) потреби у праці та вільному часі.

4. Що є умовою виникнення і відтворення потреб?

- а) сфера споживання;
- б) суспільна свідомість;
- в) взаємодіюче функціонування процесів виробництва і споживання;
- г) сфера виробництва.

5. Що таке економічна система суспільства?

- а) сукупність взаємопов'язаних економічних елементів, що утворюють певну цілісність, економічну структуру суспільства;
- б) сукупність процесів виробництва і споживання;
- в) сукупність деяких видів господарської діяльності суспільства;
- г) економічні відносини, що складаються на фазі виробництва.

6. Що є об'єктивною причиною виникнення грошей?

- а) суспільний поділ праці;
- б) наявність держави;
- в) історичний розвиток товарного виробництва і обміну;
- г) посилення взаємозв'язків суб'єктів господарської діяльності.

7. Яке з визначень найточніше характеризує генетичну сутність грошей?

- а) це особливий товар, який виконує роль загального еквівалента і засобу обміну;
- б) будь – який товар, що отримує товаровиробник в обмін на свій товар;
- в) товар, який може обмінюватись на інші товари;
- г) благородні метали – золото і срібло.

8. Що безпосередньо не впливає на кількість грошей в обігу?

- а) золотовалютний запас Національного банку;
- б) фізичний обсяг товарної маси;
- в) швидкість обігу грошової одиниці;
- г) зміни товарних цін.

9. Що є узагальненою причиною інфляції?

- а) постійне зростання заробітної плати;
- б) порушення відтворювальних пропорцій в економіці та законів грошового обігу;
- в) відсутність вільного обміну паперових грошей на золото;
- г) надмірна інтернаціоналізація господарських зв'язків країни.

10. Хто з перелічених осіб зазнає найбільших втрат від інфляції?

- а) кредитори;
- б) позичальники;
- в) підприємці;
- г) люди з фіксованими доходами.

11. Яке визначення найбільш точно передає сутність предмета політичної економії?

- а) наука про економічні відносини людей щодо раціонального використання обмежених ресурсів для найбільш повного задоволення своїх потреб;
- б) наука про суспільство на різних стадіях його розвитку;
- в) наука про управління підприємствами для досягнення максимальної ефективності їх функціонування;
- г) наука про вибір економічної державної політики для вирішення актуальних соціально – економічних проблем.

12. Економічні категорії – це:

- а) логічні поняття, які в узагальненому вигляді відображають сутність окремих економічних явищ;
- б) методи регулювання економічних процесів;
- в) норми господарської поведінки людей;
- г) економічні інтереси суб'єктів господарської діяльності.

13. Економічні закони відображають:

- а) істотні, стійкі, такі, що повторюються, внутрішні причинно – наслідкові зв'язки і залежності реальних економічних явищ і процесів;
- б) взаємодію сил природи;
- в) ставлення людей до природи;
- г) суперечності між продуктивними силами і виробничими відносинами.

14. Економічні закони відрізняються від законів природи внаслідок того, що вони:

- а) діють лише у людському суспільстві;
- б) не можуть мати формалізованого вираження;
- в) суб'єктивні;
- г) об'єктивні.

15. Яку з названих функцій не можна безпосередньо вважати функцією політичної економії?

- а) пізнавальну;
- б) політичну;
- в) методологічну;
- г) практичну.

16. Що не є безпосередньо об'єктом державного регулювання в економіці?

- а) визначення місця і ролі кожної підприємницької структури в системі суспільного поділу праці;
- б) стимулювання економічного зростання, антикризове і антимонопольне регулювання;
- в) регулювання зайнятості населення та обмеження безробіття;
- г) заохочення прогресивних зрушень у галузевих і регіональних структурах та підтримка експорту.

17. Що є однією з економічних функцій держави?

- а) отримання прибутку;
- б) дослідження навколоземного простору;
- в) укладання різних міжнародних угод;
- г) антимонопольне регулювання.

18. Що є головною метою державного регулювання ринкової економіки?

- а) економічне зростання та соціальна стабільність у суспільстві;
- б) вирівнювання економічного циклу;
- в) удосконалення галузевої та регіональної структури господарства;
- г) охорона навколишнього природного середовища.

19. Грошово – кредитна політика проводиться:

- а) фінансово – кредитними установами країни;
- б) урядом держави;
- в) центральним банком країни;
- г) міністерством фінансів.

20. У функції держави в ринковій економіці не входять:

- а) регулювання цін на продукцію приватного сектора;
- б) законотворча діяльність;
- в) підтримка конкурентного середовища;
- г) антициклічне регулювання економіки.

21. Економічна політика – це:

- а) політика екологічної безпеки країни;
- б) здатність до прийняття господарських рішень;
- в) цілеспрямована система погоджених і пов'язаних між собою найближчих і довгострокових заходів держави щодо розвитку економіки країни;
- г) здатність керувати економічними процесами.

22. Що не належить до методів наукового пізнання економічних процесів?

- а) метод наукової абстракції;
- б) метод індукції та дедукції;
- в) метод аналізу та синтезу;
- г) метод фізико – природних спостережень.

23. Що найбільш точно характеризує сутність економічних потреб?

- а) об'єктивна потреба в товарах і послугах, що забезпечують життєдіяльність людини;
- б) фізіологічні потреби людини;
- в) потреби у відтворенні робочої сили;
- г) потреби у праці та вільному часі.

24. Що не може бути змінено при оренді підприємства?

- а) технологія виробництва;
- б) власник;
- в) користувач;
- г) ринок збуту продукції.

25. Яке визначення найповніше характеризує поняття « змішана економіка »?

- а) економіка перехідного періоду;
- б) економічна система, що базується на різних формах власності та ринковому і державному регулюванні економіки;
- в) наявність різних типів соціально – економічного прогресу;
- г) багатоукладна економіка.

26. Фундаментальні економічні питання « що, як і для кого виробляти » мають відношення:

- а) тільки до відсталого економіки;
- б) тільки до командної економіки;
- в) тільки до ринкової економіки;
- г) до будь – якого суспільства, незалежно від його соціально – економічної та політичної організації.

27. У чому полягає соціально – економічний зміст перехідної економіки?

- а) перехід від одержавленої адміністративно – командної до соціально – орієнтованої ринкової економіки;
- б) перехід від переважно ремісничого до машинного виробництва;
- в) індустріалізація сільськогосподарського виробництва;
- г) подолання анархічного характеру національної економіки.

28. Що не належить до основних рис командно – адміністративної економіки?

- а) тотальне пригнічення господарської активності та ділової ініціативи;
- б) свобода вибору сфер виробничо – господарської діяльності суб'єктами господарювання;
- в) державне відчуження основних засобів виробництва від безпосередніх виробників;
- г) примусове державне регулювання економічних зв'язків між підприємствами.

29. Які умови необхідні для виникнення і функціонування товарного виробництва?

- а) покращення використання засобів виробництва;
- б) створення нових методів виробництва сільськогосподарських продуктів;
- в) зростання чисельності населення;
- г) виникнення і поглиблення суспільного поділу праці та економічна відокремленість виробників.

30. Що, перш за все, зумовило набуття товарним виробництвом всезагального характеру?

- а) набуття робочою силою форми товару;
- б) товарами стають усі засоби виробництва;
- в) товари стають результатами інтелектуальної праці;

г) товарні відносини охоплюють міжнародні економічні зв'язки.

31. Що є узагальненою причиною інфляції?

а) порушення відтворювальних пропорцій в економіці та законів грошового обігу;

б) постійне зростання заробітної плати;

в) відсутність вільного обміну паперових грошей на золото;

г) надмірна інтернаціоналізація господарських зв'язків країни.

32. Хто з перелічених осіб зазнає найбільших втрат від інфляції?

а) люди з фіксованими доходами;

б) позичальники;

в) підприємці;

г) кредитори.

33. Що має найменшу цінність при високих темпах інфляції?

а) земельні ділянки;

б) грошовий запас;

в) пакет акцій;

г) нерухомість.

34. Що є найважливішою умовою стабільності національної грошової одиниці?

а) стабільний стан національної економіки;

б) жорстка боротьба з фальшивомонетництвом;

в) державний контроль за цінами;

г) державний контроль за емісією грошей.

35. Конвертованістю валюти є:

а) вільний обмін паперових грошей на золото;

б) лібералізація зовнішньоекономічної діяльності;

в) спроможність вільного обміну національної валюти на інші іноземні валюти;

г) встановлення цін на золото в національній валюті.

36. У функції держави в ринковій економіці не входять:

- а) законотворча діяльність;
- б) підтримка конкурентного середовища;
- в) антициклічне регулювання економіки;
- г) регулювання цін на продукцію приватного сектора.

37. Що більш повно характеризує процес розширеного суспільного відтворення?

- а) підвищення життєвого рівня населення;
- б) поглиблення суспільного поділу праці та спеціалізації виробництва;
- в) безперервний процес поновлення, повторення та продовження всього суспільного виробництва;
- г) безперервне нарощування обсягів промислового виробництва.

38. Яке з соціально – економічних явищ характерне для процесу відтворення продуктивних сил?

- а) підвищення загально – культурного та професійного рівня працівників;
- б) роздержавлення та приватизація економіки;
- в) розширення мережі національних парків, заповідників, заказників;
- г) розширення кооперації виробництва.

39. Яке з соціально – економічних явищ є процесом відтворення виробничих відносин?

- а) урізноманітнення форм власності;
- б) розвиток соціальної інфраструктури;
- в) видобування та переробка корисних копалин;
- г) науково – технічний прогрес.

40. Чим зумовлюється циклічність економічного розвитку?

- а) макроекономічною імпульсивністю науково – технічного оновлення активної частини основних виробничих фондів;
- б) надзвичайними природними явищами;
- в) непередбаченим збігом обставин макроекономічного характеру;
- г) дестабілізуючою діяльністю екстремістів та окремих політичних сил.

Контрольне завдання № 3

1. Політична економія як наука виникла у:

- а) Стародавній Греції;
- б) Стародавньому Китаї;
- в) Західній Європі періоду становлення капіталізму;
- г) Східній Європі кінця XIX – поч. XX ст.

2. За якою ознакою поділяють капітал на основний і оборотний?

- а) за різновидами створюваної продукції;
- б) за швидкістю руху різних матеріалізованих частин капіталу та способами переносу їх вартості на створюваний продукт;
- в) за сферою функціонування капіталу;
- г) за величиною вартості капіталу.

3. Що належить до основного капіталу?

- а) витрати на наймання робітників;
- б) вартість предметів праці;
- в) вартість виробничих споруд та засобів праці;
- г) вартість предметів праці.

4. Що належить до оборотного капіталу?

- а) вартість предметів праці та витрати на наймання робітників;
- б) вартість виробничих будівель і споруд;
- в) вартість засобів праці;
- г) вартість приладів та устаткування.

5. Що характеризує моральне зношування основного капіталу?

- а) руйнування елементів основного капіталу під впливом сил природи;
- б) втрата фізичних якостей засобів виробництва у процесі експлуатації;
- в) вихід з ладу деяких приладів внаслідок виробничої аварії;
- г) старіння якісно – функціональних параметрів та втрата частини вартості засобів виробництва внаслідок НТП.

6. Що не є безпосередньо об'єктом державного регулювання в економіці?

- а) визначення місця і ролі кожної підприємницької структури в системі суспільного поділу праці;
- б) стимулювання економічного зростання, антикризове і антимонопольне регулювання;
- в) регулювання зайнятості населення та обмеження безробіття;
- г) заохочення прогресивних зрушень у галузевих і регіональних структурах та підтримка експорту.

7. Що є однією з економічних функцій держави?

- а) отримання прибутку;
- б) антимонопольне регулювання;
- в) дослідження навколоземного простору;
- г) укладання різних міжнародних угод.

8. Що є головною метою державного регулювання ринкової економіки?

- а) економічне зростання та соціальна стабільність у суспільстві;
- б) вирівнювання економічного циклу;
- в) удосконалення галузевої та регіональної структури господарства;
- г) охорона навколишнього природного середовища.

9. Грошово – кредитна політика проводиться:

- а) фінансово – кредитними установами;
- б) урядом держави;
- в) центральним банком країни;
- г) міністерством фінансів.

10. У функції держави в ринковій економіці не входять:

- а) підтримка конкурентного середовища;
- б) антициклічне регулювання економіки;
- в) регулювання цін на продукцію приватного сектора;
- г) законотворча діяльність.

11. Що більш повно характеризує процес розширеного суспільного відтворення?

- а) підвищення життєвого рівня населення;
- б) поглиблення суспільного поділу праці та спеціалізація виробництва;
- в) безперервний процес поновлення, повторення та продовження всього суспільного виробництва;
- г) безперервне нарощування обсягів промислового виробництва.

12. Які циклічні коливання ретельно досліджуються політичною економією?

- а) циклічні коливання, пов'язані з природними явищами;
- б) цикли сезонного характеру;
- в) цикли, об'єктивно властиві природі економічних явищ;
- г) поодинокі штучні цикли, що виникають внаслідок надзвичайних випадків та через порушення технологічних процесів.

13. Що характеризує номінальну заробітну плату:

- а) підприємницький дохід;
- б) заробітна плата у поточному грошовому вираженні;
- в) премія та ризик;
- г) дивіденди на акції.

14. Що є реальною заробітною платою?

- а) кількість товарів і послуг, які можна придбати за номінальну заробітну плату;
- б) заробітна плата і премія;
- в) заробітна плата і відпускні;
- г) заробітна плата за основним місцем роботи.

15. Диференціація доходів – це:

- а) різниця у рівнях доходів, одержаних людьми за певний період;
- б) співвідношення мінімальної заробітної плати та розміру прожиткового мінімуму;
- в) різниця між найбільшим і найменшим рівнем доходу, що склалася у суспільстві;
- г) співвідношення між мінімальною заробітною платою і мінімальною пенсією.

16. Знайдіть правильне визначення категорії «світове господарство»:

- а) поєднання національних економік на основі позаекономічного примусу;
- б) взаємозв'язок національних економік, в основі яких покладено ринкове господарювання;
- в) взаємозв'язок національних економік на основі суспільного поділу праці;
- г) система міжнародних економічних відносин.

17. Що належить до глобальних проблем людства?

- а) проблеми, що набули життєво важливого значення для долі всієї цивілізації, і які можна вирішити лише спільними зусиллями;
- б) зрошення певних ланів Північного Криму;
- в) газифікація ряду населених пунктів у кількох областях України;
- г) подолання наслідків землетрусу.

18. Яка з нижче зазначених екологічних проблем є локальною?

- а) кислотні опади;
- б) забруднення в окремих місцевостях ґрунту ядохімікатами;
- в) забруднення Світового океану;
- г) вичерпування мінеральних ресурсів.

19. Який з факторів може погіршити для іноземних інвесторів інвестиційний клімат в Україні?

- а) нестабільність внутрішнього господарського законодавства;
- б) введення довгострокових податкових пільг;
- в) спрощення умов репарації власності в країні;
- г) зменшення частки державної власності в країні.

20. Який з мотивів міграції робочої сили є економічним?

- а) утворення та возз'єднання сім'ї;
- б) міркування політичного та релігійного характеру;
- в) працевлаштування на більш вигідних умовах;
- г) міркування етнічного та культурного характеру.

21. У чому полягає соціально – економічний зміст перехідної економіки?

- а) перехід від переважно ремісничого до машинного виробництва;

- б) індустріалізація сільськогосподарського виробництва;
- в) перехід від одержавленої адміністративно – командної до соціально – орієнтованої економіки;
- г) подолання анархічного характеру національної економіки.

22. Що не належить до основних рис командно – адміністративної економіки?

- а) свобода вибору сфер виробничо – господарської діяльності суб'єктами господарювання;
- б) державне відчуження основних засобів виробництва від безпосередніх виробників;
- в) тотальне пригнічення господарської активності та ділової активності;
- г) примусове державне регулювання економічних зв'язків між підприємствами.

23. Що не належить до закономірностей перехідної економіки?

- а) функціонування в країні промислового, сільськогосподарського виробництва та інших галузей економіки;
- б) приватизація власності, лібералізація економічної діяльності та структурна перебудова;
- в) демонополізація економіки та формування ринкової інфраструктури;
- г) форми організації суспільного виробництва та їх еволюція.

24. Що найбільш повно характеризує суспільний характер виробництва?

- а) зв'язки і кооперування всіх економічних суб'єктів у процесі виробництва матеріальних і духовних благ;
- б) безпосередні та опосередковані зв'язки між підприємствами матеріального виробництва;
- в) виробництво, розподіл і обмін засобів виробництва;
- г) суспільна діяльність, спрямована на задоволення духовних потреб людини.

25. Здібності до підприємництва – це:

- а) здатність залучати позичковий капітал;
- б) здатність організувати виробництво нових видів продукції;
- в) здатність раціонально об'єднувати всі фактори виробництва в єдиний процес виробництва;

г) здатність удосконалювати засоби виробництва.

26. Що є найважливішою умовою стабільності національної грошової одиниці?

а) жорстка боротьба з фальшивомонетництвом;

б) стабільний стан національної економіки;

в) державний контроль за цінами;

г) державний контроль за емісією грошей.

27. Конвертованістю валюти є:

а) спроможність вільного обміну національної валюти на інші іноземні валюти;

б) встановлення ціни на золото в національній валюті;

в) вільний обмін паперових грошей на золото;

г) лібералізація зовнішньоекономічної діяльності.

28. Валютний курс в сучасних умовах встановлюється на основі:

а) співвідношення золотого паритету національних валют;

б) світової ціни на золото;

в) співвідношення купівельної спроможності національних валют;

г) кількості національних грошей в обігу.

29. Яка країна вважається батьківщиною паперових грошей?

а) Франція;

б) Англія;

в) Китай;

г) Італія.

30. Яке з наведених понять характеризує збільшення купівельної спроможності грошей?

а) дефляція;

б) інфляція;

в) нуліфікація;

г) конвертація.

31. Яка з характеристик кредиту є найбільш узагальненою?

- а) мобілізація тимчасово вільних коштів на потреби розширеного відтворення;
- б) гроші, що надаються у позику під певний відсоток;
- в) матеріальні цінності, що надаються у користування за плату;
- г) відстрочка платежу.

32. Що більш повно характеризує цінні папери?

- а) грошові документи, що засвідчують право володіння або відносини позики і передбачають виплату дивідендів, відсотків;
- б) фіктивний капітал;
- в) акції і облігації;
- г) депозитні сертифікати.

33. Що із нижче перерахованого входить в інфраструктуру ринку:

- а) товарні біржі, фондова біржа, банки;
- б) торговий дім, аукціони, торгово – промислові палати;
- в) комерційно – інформаційні центри, брокерські, страхові, аудиторські і холдингові компанії;
- г) усі відповіді правильні.

34. Який банк України виконує функцію емісійного центру?

- а) Ощадний банк;
- б) Зовнішньоекономічний банк;
- в) Національний банк України;
- г) комерційні банки.

35. Надаючи кредит, власник обумовлює:

- а) повернення позики через певний строк;
- б) отримання підприємцем певного доходу;
- в) удосконалення виробництва;
- г) організацію нових робочих місць.

36. Рівень безробіття – це:

- а) частка незайнятого населення у складі економічно активного населення;

- б) загальна кількість безробітних;
- в) частка економічно активного населення у загальній кількості населення;
- г) різниця між економічно активним населенням і кількістю безробітних.

37. Що має найменшу цінність при високих темпах інфляції?

- а) земельні ділянки;
- б) грошовий запас;
- в) пакет акцій;
- г) нерухомість.

38. Які основні умови перетворення робочої сили на товар?

- а) робітник не володіє засобами виробництва;
- б) недостатній рівень кваліфікації робітника;
- в) робітник володіє власною робочою силою як юридично вільна особа і не володіє засобами виробництва;
- г) робітник став юридичною особою.

39. У чому суть заробітної плати в умовах товарно – ринкового господарювання?

- а) заробітна плата – це грошовий вираз вартості товару робоча сила;
- б) у повній виплаті робітнику за його працю;
- в) заробітна плата – це кількість товарів, які найманий робітник може купити за зароблені ним гроші;
- г) ціна праці.

40. Що є вирішальним фактором інтернаціоналізації господарського життя?

- а) науково – технічний прогрес;
- б) більш вузька спеціалізація виробничо – господарських структур;
- в) високі темпи зростання виробництва науковомісткої продукції;
- г) поглиблення суспільного поділу праці з виходом його за межі окремих країн.

Контрольне завдання №4

1. Що найбільш повно характеризує суспільний характер виробництва?

- а) зв'язки і кооперування всіх економічних суб'єктів у процесі виробництва матеріальних і духовних благ;
- б) безпосередні та опосередковані зв'язки між підприємствами матеріального виробництва;
- в) виробництво, розподіл і обмін засобів виробництва;
- г) суспільна діяльність, спрямована на задоволення духовних потреб людини.

2. Здібності до підприємництва – це:

- а) здатність одержувати позичковий капітал;
- б) здатність удосконалювати засоби виробництва;
- в) здатність раціонально об'єднувати всі фактори виробництва в єдиний процес виробництва;
- г) здатність організувати виробництво нових видів продукції.

3. Що не можна віднести до показників економічної ефективності суспільного виробництва?

- а) абсолютний приріст суспільного продукту;
- б) матеріаломісткість продукції;
- в) продуктивність праці;
- г) фондівіддачу.

4. Що не можна віднести до показників соціальної ефективності суспільного виробництва?

- а) рівень життя населення;
- б) розмір національного доходу на душу населення;
- в) рівень продуктивності праці у сфері матеріального виробництва;
- г) частку фонду споживання в національному доході.

5. Яке визначення найбільш точно відображає сутність товарного виробництва?

- а) виробництво продуктів для обміну шляхом купівлі – продажу;
- б) виробництво продуктів для споживання іншими;

- в) створення найефективніших форм та способів поєднання факторів виробництва;
- г) переробка природних предметів праці для надання їм властивостей, які задовольняють потреби людини.

6. Які умови необхідні для виникнення і функціонування товарного виробництва?

- а) покращення використання засобів виробництва;
- б) виникнення і поглиблення суспільного поділу праці та економічна відокремленість виробників;
- в) створення нових методів виробництва сільськогосподарських продуктів;
- г) зростання чисельності населення.

7. Яке з наведених понять характеризує збільшення купівельної спроможності грошей?

- а) дефляція;
- б) інфляція;
- в) нуліфікація;
- г) конвертація.

8. Від яких факторів прямо не залежить купівельна спроможність грошей?

- а) кількості банків в країні;
- б) інфляції;
- в) кількості грошей в обігу;
- г) дефляції.

9. Що найбільш повно визначає сутність ринкового господарства?

- а) сфера товарного і грошового обігу;
- б) сукупність підрозділів збуту та постачання виробничих підприємств;
- в) невід'ємний компонент товарного виробництва в обігу;
- г) сукупність товарно – посередницьких підприємств.

10. Що не є елементом механізму ринку?

- а) попит;
- б) пропозиція;
- в) суспільний поділ праці;

г) конкуренція.

11. Що характеризує ринковий попит?

- а) кількість товару, яку споживачі спроможні придбати за визначеною ціною;
- б) потреба, яку бажає задовольнити споживач;
- в) наявність товарів на ринку;
- г) намір придбати даний товар.

12. Що не притаманне процесу переходу України до ринкової економіки?

- а) формування багатуокладної економіки;
- б) роздержавлення та приватизація;
- в) демонополізація економіки;
- г) монопольне панування будь – якої власності.

13. Що не є роздержавленням?

- а) ліквідація державних підприємств;
- б) усунення держави від втручання безпосередньо в управління господарськими процесами підприємств;
- в) переведення державних підприємств на комерційні засади функціонування;
- г) трансформація державної власності в інші форми власності.

14. Що таке приватизація власності?

- а) це передача державної (в т. ч. муніципальної) власності окремим особам у приватну;
- б) це перетворення державної власності у колективну;
- в) це перетворення колективної власності в індивідуальну приватну власність;
- г) це перетворення суспільної власності в особисту власність громадян.

15. Що слід вважати цілісною системою державного регулювання економіки?

- а) сукупність заходів законодавчого, економічного, контролюючого характеру стосовно виробничо – господарської діяльності;
- б) забезпечення та дотримання юридичними та фізичними особами чинного законодавства;

- в) прогнозування та індикативне планування соціально – економічних процесів;
- г) оподаткування, фінансування та кредитування суб'єктів господарської діяльності.

16. Що не є безпосередньо об'єктом державного регулювання в економіці?

- а) заохочення прогресивних зрушень у галузевих і регіональних структурах та підтримка експорту;
- б) стимулювання економічного зростання, антикризове і антимонопольне регулювання;
- в) регулювання зайнятості населення та обмеження безробіття;
- г) визначення місця і ролі кожної підприємницької структури в системі суспільного поділу праці.

17. Які основні умови перетворення робочої сили на товар?

- а) робітник став юридичною особою;
- б) робітник володіє власною робочою силою як юридично вільна особа і не володіє засобами виробництва робітник став юридичною особою;
- в) робітник не володіє засобами виробництва;
- г) недостатній рівень кваліфікації робітника.

18. У чому суть заробітної плати в умовах товарно – ринкового господарювання?

- а) ціна праці;
- б) у повній виплаті робітнику за його працю;
- в) зарплата – це кількість товарів, які найманий робітник може купити за зароблені ним гроші;
- г) недостатній рівень кваліфікації робітника.

19. Що є вирішальним фактором інтернаціоналізації господарського життя?

- а) більш вузька спеціалізація виробничо – господарських структур;
- б) науково – технічний прогрес;
- в) поглиблення суспільного поділу праці з виходом його за межі окремих країн;
- г) високі темпи зростання виробництва науковомісткої продукції.

20. Що є об'єктивною основою становлення і розвитку світового господарства?

- а) зовнішньоекономічна політика;
- б) регулювання валютних курсів;
- в) міжнародний поділ праці;
- г) створення міжнародних економічних союзів.

21. Що не можна безпосередньо віднести до функцій закону вартості?

- а) регулювання попиту і пропозиції;
- б) регулювання розподілу капіталів і праці між сферами суспільного виробництва;
- в) стимулювання розвитку продуктивних сил;
- г) диференціацію товаровиробників.

22. До природних ресурсів виробництва не належить:

- а) земля, ліси;
- б) обладнання;
- в) водні ресурси;
- г) мінеральні ресурси.

23. Яка з перелічених властивостей не характерна для ресурсів?

- а) безмежність;
- б) обмеженість;
- в) різноманітність;
- г) корисність.

24. Що є об'єктивною основою виникнення грошей?

- а) суспільний поділ праці;
- б) посилення взаємозв'язків суб'єктів господарської діяльності;
- в) історичний розвиток товарного виробництва і обміну;
- г) наявність держави.

25. Яке з визначень найточніше характеризує генетичну сутність грошей?

- а) це особливий товар, який виконує роль загального еквівалента і засобу обміну;
- б) будь – який товар, що отримує товаровиробник в обмін на свій товар;
- в) товар, який може обмінюватись на інші товари;
- г) благородні метали – золото і срібло.

26. Представники якого напрямку в економічній науці вважали торгівлю джерелом багатства нації?

- а) фізіократія; в) класична політекономія;
б) меркантилізм; г) кейнсіанство.

27. Що найбільш повно характеризує сутність економічної монополії?

- а) велика торговельно – промислова група;
- б) велике акціонерне товариство;
- в) спільне підприємство;
- г) угода чи змова підприємств, що зосереджують у своїх руках основну частину виробництва і збуту певної продукції.

28. Досконала конкуренція в економіці:

- а) небажане явище для підприємців;
- б) стримує науко – технічний прогрес;
- в) забезпечує всім підприємцям свободу вибору в економічних діях;
- г) завдає лише збитків більшості підприємців.

29. Недосконала конкуренція – це:

- а) перерозподіл державою доходів конкуруючих суб'єктів через бюджетно-податкову систему;
- б) забруднення великими підприємствами навколишнього середовища;
- в) встановлення державного контролю за рівнем товарних цін;
- г) будь – яке монопольне втручання у процес ціноутворення.

30. Що є суттєвою ознакою монополістичної конкуренції?

- а) на ринку діє обмежена кількість виробників;
- б) конкуренція багатьох фірм однієї галузі, які виробляють диференційовані продукти;
- в) конкуренція фірм – монополістів різних галузей та споживача;
- г) фірми можуть вільно виходити на ринок і залишати його.

31. Чим зумовлюється циклічність економічного розвитку?

- а) надзвичайними природними явищами;
- б) макроекономічною імпульсивністю науково-технічного оновлення активної частини основних виробничих фондів;
- в) непередбаченим збігом обставин макроекономічного характеру ;
- г) дестабілізуючою діяльністю екстремістів та окремих політичних сил.

32. Що більш повно характеризує циклічність коливання в економіці?

- а) чергування у відтворювальному процесі циклів економічного розвитку;
- б) періодичні кризові спади виробництва;
- в) періодичне підвищення ділової активності;
- г) періодичне коливання ділової активності.

33. Які циклічні коливання ретельно досліджуються політичною економією?

- а) цикли, об'єктивно властиві природі економічних явищ;
- б) циклічні коливання, пов'язані з природними явищами;
- в) цикли сезонного характеру;
- г) поодинокі штучні цикли, що виникають внаслідок надзвичайних випадків та через порушення технологічних процесів.

34. Що характеризує номінальну заробітну плату?

- а) дивіденди та акції;
- б) підприємницький дохід;
- в) заробітна плата у поточному грошовому вираженні;
- г) премія та ризик.

35. Що є реальною заробітною платою?

- а) заробітна плата і премія;
- б) заробітна плата і відпускні;
- в) кількість товарів і послуг, які можна придбати за номінальну заробітну плату;
- г) заробітна плата за основним місцем роботи.

36. Які основні умови перетворення робочої сили на товар?

- а) робітник володіє власною робочою силою як юридично вільна особа і не володіє засобами виробництва;

- б) робітник став юридичною особою;
- в) робітник не володіє засобами виробництва;
- г) недостатній рівень кваліфікації робітника.

37. Надаючи кредит, власник обумовлює:

- а) повернення позики через певний строк;
- б) отримання підприємцем певного доходу;
- в) удосконалення виробництва;
- г) організацію нових робочих місць.

38. Що є вирішальним фактором інтернаціоналізації господарського життя?

- а) науково – технічний прогрес;
- б) більш вузька спеціалізація виробничо – господарських структур;
- в) високі темпи зростання виробництва науковомісткої продукції;
- г) поглиблення суспільного поділу праці з виходом його за межі окремих країн.

39. Що є об'єктивною основою становлення і розвитку світового господарства?

- а) зовнішньоекономічна політика;
- б) створення міжнародних економічних союзів;
- в) міжнародний поділ праці;
- г) регулювання валютних курсів.

40. Що є характерним для сучасних тенденцій розвитку світової торгівлі?

- а) стагнація;
- б) відчутне зростання обсягів товарообороту та лібералізація торгівлі;
- в) швидке зростання торгівлі продукцією виробничо – технічного призначення;
- г) більш активна участь у світовій торгівлі раніше економічно відсталих країн.

Контрольне завдання № 5

1. Що найбільш повно визначає власність як економічну категорію?

- а) ставлення людини до засобів виробництва;
- б) ставлення людини до продуктивних сил суспільства;
- в) відношення між людьми щодо привласнення засобів та результатів виробництва;
- г) ставлення людини до природних ресурсів.

2. Що є причиною різноманітності форм власності?

- а) поділ суспільної праці, різний рівень усуспільнення та технологічної бази виробництва;
- б) необхідність мати власність усім громадянам;
- в) необхідність ефективного функціонування економіки;
- г) наявність капіталів різних розмірів.

3. Що не може бути змінено при оренді підприємства?

- а) користувач; в) технологія виробництва;
б) власник; г) ринок збуту продукції.

4. Яке визначення найповніше характеризує поняття « змішана економіка»?

- а) економіка перехідного періоду;
- б) економічна система, що базується на різних формах власності та ринковому і державному регулюванні економіки;
- в) наявність різних типів соціально – економічного прогресу;
- г) багатоукладна економіка.

5. Фундаментальні економічні питання « що, як і для кого виробляти» мають відношення:

- а) тільки до відсталого економіки;
- б) тільки до командної економіки;
- в) тільки до ринкової економіки;
- г) до будь – якого суспільства, незалежно від його соціально – економічної та політичної організації.

6. Що є об'єктивною причиною виникнення грошей?

- а) суспільний поділ праці;
- б) посилення взаємозв'язків суб'єктів господарської діяльності;
- в) історичний розвиток товарного виробництва і обміну;
- г) наявність держави.

7. Яке з визначень найточніше характеризує генетичну сутність грошей?

- а) це особливий товар, який виконує роль загального еквівалента і засобу обігу;
- б) будь – який товар, що отримує товаровиробник в обмін на свій товар;
- в) товар, який може обмінюватись на інші товари;
- г) благородні метали – золото і срібло.

8. Кого найчастіше називають « батьком» економічної науки?

- а) Арістотеля;
- б) А. Сміта;
- в) Д. Рікардо;
- г) А. Маршалла.

9. Що є узагальненою причиною інфляції?

- а) постійне зростання заробітної плати;
- б) порушення відтворювальних пропорцій в економіці та законів грошового обігу;
- в) відсутність вільного обміну паперових грошей на золото;
- г) надмірна інтернаціоналізація господарських зв'язків країни.

10. Що не є безпосередньо об'єктом державного регулювання в економіці?

- а) заохочення прогресивних зрушень у галузевих і регіональних структурах та підтримка експорту;
- б) стимулювання економічного зростання, антикризове і антимонопольне регулювання;
- в) регулювання зайнятості населення та обмеження безробіття;
- г) визначення місця і ролі кожної підприємницької структури в системі суспільного поділу праці.

11. Що належить до основного капіталу?

- а) вартість виробничих споруд та засобів праці;
- б) вартість предметів праці;
- в) витрати на наймання працівників;
- г) комерційні та управлінські витрати.

12. Що належить до оборотного капіталу?

- а) вартість засобів праці;
- б) вартість приладів та устаткування;
- в) вартість предметів праці та витрати на наймання робітників;
- г) вартість виробничих будівель та споруд.

13. Що характеризує моральне зношування основного капіталу?

- а) руйнування елементів основного капіталу під впливом сил природи;
- б) старіння якісно – функціональних параметрів та втрата частини вартості засобів виробництва внаслідок НТП;
- в) втрата фізичних якостей засобів виробництва у процесі експлуатації;
- г) вихід з ладу деяких приладів внаслідок виробничої аварії.

14. Що не належить до ринкової інфраструктури?

- а) владні структури та інститути держави;
- б) різного роду біржі;
- в) маркетингові та відповідні науково – дослідні служби та установи;
- г) інформаційно – посередницькі інституції.

15. Що більш точно розкриває природу торговельного капіталу?

- а) капітал сфери обігу;
- б) грошовий капітал;
- в) товарний капітал;
- г) капітал, що обслуговує посередницьку реалізацію товарів.

16. Яке з соціально – економічних явищ є процесом відтворення виробничих відносин?

- а) розвиток соціальної інфраструктури;
- б) видобування та переробка корисних копалин;

- в) науково – технічний прогрес.
- г) урізноманітнення форм власності.

17. Чим зумовлюється циклічність економічного розвитку?

- а) макроекономічною імпульсивністю науково – технічного оновлення активної частини основних виробничих фондів;
- б) надзвичайними природними явищами;
- в) непередбаченим збігом обставин макроекономічного характеру;
- г) дестабілізуючою діяльністю екстремістів та окремих політичних сил.

18. Що більш повно характеризує циклічність коливання в економіці?

- а) чергування у відтворювальному процесі циклів економічного розвитку;
- б) періодичні кризові спади виробництва;
- в) періодичне підвищення ділової активності;
- г) періодичне коливання ділової активності.

19. Які циклічні коливання ретельно досліджуються політичною економією?

- а) циклічні коливання, пов'язані з природними явищами;
- б) цикли, об'єктивно властиві природі економічних явищ;
- в) цикли сезонного характеру;
- г) поодинокі штучні цикли, що виникають внаслідок надзвичайних випадків та через порушення технологічних процесів.

20. Що характеризує номінальну заробітну плату?

- а) дивіденди та акції;
- б) підприємницький дохід;
- в) заробітна плата у поточному грошовому вираженні;
- г) премія та ризик.

21. Що не можна віднести до показників соціальної ефективності суспільного виробництва?

- а) рівень продуктивності праці у сфері матеріального виробництва;
- б) рівень національного доходу на душу населення;
- в) рівень життя населення;

г) частку фонду споживання в національному доході.

22. Яке визначення найбільш точно відображає суть товарного виробництва?

- а) створення найефективніших форм та способів поєднання факторів виробництва?
- б) переробка природних предметів праці для надання їм властивостей, які задовольняють потреби людини;
- в) виробництво продуктів для обміну шляхом купівлі – продажу;
- г) виробництво продуктів для споживання іншим.

23. Які умови необхідні для виникнення і функціонування товарного виробництва?

- а) покращення використання засобів виробництва;
- б) створення нових методів виробництва сільськогосподарських продуктів;
- в) зростання чисельності населення;
- г) виникнення і поглиблення суспільного поділу праці та економічна відокремленість виробників.

24. Що, перш за все, зумовило набуття товарним виробництвом всезагального характеру?

- а) набуття робочою силою форми товару;
- б) товарами стають усі засоби виробництва;
- в) товари стають результатами інтелектуальної праці;
- г) товарні відносини охоплюють міжнародні економічні зв'язки.

25. Чим економічне благо принципово відрізняється від неекономічного?

- а) воно є продуктом праці і здатне задовольняти потреби людини;
- б) воно здатне задовольняти потреби людини;
- в) воно не є продуктом людської праці, але здатне задовольняти людські потреби;
- г) кількість його обмежена порівняно з потребами в ньому.

26. Що найбільш повно визначає сутність ринкового господарства?

- а) сукупність підрозділів збуту та постачання виробничих підприємств;
- б) сфера товарного і грошового обігу;

- в) невід'ємний компонент товарного виробництва і обігу;
- г) сукупність товарно – посередницьких підприємств.

27. Що не є елементом механізму ринку?

- а) суспільний поділ праці;
- б) пропозиція;
- в) попит;
- г) конкуренція.

28. Що характеризує ринковий попит?

- а) потреба, яку бажає задовольнити споживач;
- б) наявність товарів на ринку;
- в) кількість товару, які споживачі спроможні придбати за визначеною ціною;
- г) намір придбати даний товар.

29. Що найбільш повно характеризує сутність товарної пропозиції?

- а) кількість товару, яку продавець готовий продати за визначеною ціною;
- б) заява про бажання продати товар;
- в) сукупність товарів, які перебувають у дійсному продажу та у формі товарного запасу на ринку;
- г) бажання продавця запропонувати до продажу свої товари.

30. За якою ознакою поділяють капітал на основний і оборотний?

- а) за сферою функціонування капіталу;
- б) за величиною вартості капіталу;
- в) за різновидами створюваної продукції;
- г) за швидкістю руху різних матеріалізованих частин капіталу та способами переносу їх вартості на створюваний продукт.

31. Важливою рисою олігополістичної конкуренції є:

- а) наявність у галузі обмеженої кількості великих фірм, що випускають стандартизовані або диференційовані товари;
- б) наявність великої кількості фірм – виробників певного товару;
- в) наявність фірм, які випускають диференційовані товари;
- г) концентрація виробництва у одного виробника.

32. У чому полягає специфіка аграрних відносин?

- а) незалежність виробництва від природних умов;

- б) використання землі як основного способу виробництва;
- в) процес виробництва має регулярний характер;
- г) монополізм у виробництві.

33. Яка основна причина обумовила необхідність переходу України до ринкової економіки?

- а) відсутність ефективної мотивації трудової діяльності людей;
- б) вичерпання екстенсивних факторів розвитку адміністративно – командної системи;
- в) низький рівень продуктивності праці;
- г) недостатнє стимулювання науково – технічного прогресу.

34. Що не притаманне процесу переходу України до ринкової економіки?

- а) формування багатокладної економіки;
- б) роздержавлення та приватизація;
- в) демонополізація економіки;
- г) монопольне панування будь – якої власності.

35. Що не є роздержавленням?

- а) ліквідація державних підприємств;
- б) усунення держави від втручання безпосередньо в управління господарськими процесами підприємств;
- в) переведення державних підприємств на комерційні засади функціонування;
- г) трансформація державної власності в інші форми власності.

36. Який з факторів може погіршити для іноземних інвесторів інвестиційний клімат у країні?

- а) нестабільність внутрішнього господарського законодавства;
- б) введення довгострокових податкових пільг;
- в) спрощення умов репарації власності у країні;
- г) зменшення частки державної власності у країні.

37. Який з мотивів міграції робочої сили є економічним?

- а) утворення та возз'єднання сім'ї;
- б) міркування політичного та релігійного характеру;

- в) працевлаштування на більш вигідних умовах;
- г) міркування етнічного та культурного характеру.

38. Які заходи щодо інтеграції України у світове господарство є менш проблемними і більш перспективним?

- а) опанування нових виробничих сфер, що потребують застосування високого інтелектуального потенціалу та глибоких теоретичних розробок;
- б) активна участь у жорсткій конкуренції на світовому ринку;
- в) вихід на світовий ринок із сировиною та сільськогосподарською продукцією;
- г) створення і пропонування споживачам виробів більш високої якості з новими споживчими властивостями.

39. Знайдіть правильне визначення категорії «світове господарство»:

- а) поєднання національних економік на основі позаекономічного примусу;
- б) взаємозв'язок національних економік, в основі яких покладено ринкове господарювання;
- в) взаємозв'язок національних економік на основі суспільного поділу праці;
- г) система міжнародних економічних відносин.

40. Що належить до глобальних проблем людства?

- а) проблеми, що набули життєво важливого значення для долі всієї цивілізації, і які можна вирішити лише спільними зусиллями;
- б) зрошення певних ланів Північного Криму;
- в) газифікація ряду населених пунктів у кількох областях України;
- г) подолання наслідків землетрусу.

Контрольне завдання № 6

1. Які умови необхідні для виникнення і функціонування товарного виробництва?

- а) покращення використання засобів виробництва;
- б) створення нових методів виробництва сільськогосподарських продуктів;
- в) зростання чисельності населення;
- г) виникнення і поглиблення суспільного поділу праці та економічна відокремленість виробників.

2. Що, перш за все, зумовило набуття товарним виробництвом всезагального характеру?

- а) набуття робочою силою форми товару;
- б) товарами стають усі засоби виробництва;
- в) товари стають результатами інтелектуальної праці;
- г) товарні відносини охоплюють міжнародні економічні зв'язки.

3. Чим економічне благо принципово відрізняється від неекономічного?

- а) економічне благо здатне задовольняти потреби людини;
- б) воно є продуктом праці і здатне задовольнити потреби людини;
- в) воно не є продуктом людської праці, але здатне задовольняти людські потреби;
- г) кількість його обмежена порівняно з потребами в ньому.

4. Що не можна безпосередньо віднести до функцій закону вартості?

- а) регулювання попиту та пропозиції;
- б) регулювання розподілу капіталів і праці між сферами суспільного виробництва;
- в) стимулювання розвитку продуктивних сил;
- г) диференціацію товаровиробників.

5. До природних ресурсів виробництва не належить:

а) земля, ліси;	в) водні ресурси;
б) обладнання;	г) мінеральні ресурси.

6. Економічна політика – це:

- а) здатність керувати економічними процесами;
- б) цілеспрямована система погоджених і пов'язаних між собою найближчих і довгострокових заходів держави щодо розвитку економіки країни;
- в) здатність до прийняття господарських рішень;
- г) політика екологічної безпеки країни

7. Що не належить до методів наукового пізнання економічних процесів?

- а) метод аналізу та синтезу;
- б) метод наукової абстракції;
- в) метод індукції та дедукції;
- г) метод фізико- природничих спостережень.

8. Що найбільш точно характеризує сутність економічних потреб?

- а) об'єктивна потреба у товарах та послугах, що забезпечують життєдіяльність людини;
- б) фізіологічні потреби людини;
- в) потреби у відтворенні робочої сили;
- г) потреби у праці та вільному часі.

9. Що є умовою виникнення і відтворення потреб?

- а) сфера споживання;
- б) суспільна свідомість;
- в) взаємодіюче функціонування процесів виробництва і споживання;
- г) сфера виробництва.

10. Що таке економічна система суспільства?

- а) сукупність взаємопов'язаних економічних елементів, що утворюють певну цілісність, економічну структуру суспільства;
- б) сукупність процесів виробництва і споживання;
- в) сукупність деяких видів господарської діяльності суспільства;
- г) економічні відносини, що складаються на фазі виробництва.

11. Що найбільш точно характеризує сутність товарної пропозиції?

- а) кількість товару, яку продавець готовий продати за визначеною ціною;

- б) заява про бажання продати товар;
- в) сукупність товарів, які перебувають у дійсному продажу та у формі товарного запасу на ринку;
- г) бажання продавця запропонувати до продажу свої товари.

12. За якою ознакою поділяють капітал на основний і оборотний?

- а). за різновидами створюваної продукції;
- б) за швидкістю руху різних матеріалізованих частин капіталу та способами переносу їх вартості на створюваний продукт;
- в) за сферою функціонування капіталу;
- г) за величиною вартості капіталу.

13. Що належить до основного капіталу?

- а) витрати на наймання робітників;
- б) вартість предметів праці;
- в) вартість виробничих споруд та засобів праці;
- г) вартість предметів праці.

14. Що належить до оборотного капіталу?

- а) вартість предметів праці та витрати на наймання робітників;
- б) вартість виробничих будівель і споруд;
- в) вартість засобів праці;
- г) вартість приладів та устаткування.

15. Що характеризує моральне зношування основного капіталу?

- а) руйнування елементів основного капіталу під впливом сил природи;
- б) втрата фізичних якостей засобів виробництва у процесі експлуатації;
- в) вихід з ладу деяких приладів внаслідок виробничої аварії;
- г) старіння якісно – функціональних параметрів та втрата частини вартості засобів виробництва внаслідок НТП.

16. Що найбільш повно характеризує суспільний характер виробництва?

- а) зв'язки і кооперування всіх економічних суб'єктів у процесі виробництва матеріальних і духовних благ;

- б) безпосередні та опосередковані зв'язки між підприємствами матеріального виробництва;
- в) виробництво, розподіл і обмін засобів виробництва;
- г) суспільна діяльність, спрямована на задоволення духовних потреб людини.

17. Здібності до підприємництва – це:

- а) здатність одержувати позичковий капітал;
- б) здатність удосконалювати засоби виробництва;
- в) здатність раціонально об'єднувати всі фактори виробництва в єдиний процес виробництва;
- г) здатність організувати виробництво нових видів продукції.

18. Що не можна віднести до показників економічної ефективності суспільного виробництва?

- а) абсолютний приріст суспільного продукту;
- б) матеріаломісткість продукції;
- в) продуктивність праці;
- г) фондівіддачу.

19. Що не можна віднести до показників соціальної ефективності суспільного виробництва?

- а) рівень життя населення;
- б) розмір національного доходу на душу населення;
- в) рівень продуктивності праці у сфері матеріального виробництва;
- г) частку фонду споживання в національному доході.

20. Яке визначення найбільш точно відображає сутність товарного виробництва?

- а) виробництво продуктів для обміну шляхом купівлі – продажу;
- б) виробництво продуктів для споживання іншими;
- в) створення найефективніших форм та способів поєднання факторів виробництва;
- г) переробка природних предметів праці для надання їм властивостей, які задовольняють потреби людини.

21. Що найбільш повно визначає власність як економічну категорію?

- а) ставлення людини до засобів виробництва;
- б) ставлення людини до продуктивних сил суспільства;
- в) відношення між людьми щодо привласнення засобів та результатів виробництва;
- г) ставлення людини до природних ресурсів.

22. Що є причиною різноманітності форм власності?

- а) поділ суспільної праці, різний рівень усупільнення та технологічної бази виробництва;
- б) необхідність мати власність усім громадянам;
- в) необхідність ефективного функціонування економіки;
- г) наявність капіталів різних розмірів.

23. Що не може бути змінено при оренді підприємства?

- а) користувач; в) технологія виробництва;
- б) власник; г) ринок збуту продукції.

24. Яке визначення найповніше характеризує поняття « змішана економіка»?

- а) економіка перехідного періоду;
- б) економічна система, що базується на різних формах власності та ринковому і державному регулюванні економіки;
- в) наявність різних типів соціально – економічного прогресу;
- г) багатоукладна економіка.

25. Фундаментальні економічні питання « що, як і для кого виробляти» мають відношення:

- а) тільки до відсталого економіки;
- б) тільки до командної економіки;
- в) тільки до ринкової економіки;
- г) до будь – якого суспільства, незалежно від його соціально – економічної та політичної організації.

26. Яка з перелічених властивостей не характерна для ресурсів?

- а) безмежність;
- б) обмеженість;

в) різноманітність;

г) корисність.

27. Що більш повно характеризує процес розширеного суспільного відтворення?

а) підвищення життєвого рівня населення;

б) поглиблення суспільного поділу праці та спеціалізації виробництва;

в) безперервний процес поновлення, повторення та продовження всього суспільного виробництва;

г) безперервне нарощування обсягів промислового виробництва.

28. Яке з соціально – економічних явищ характерне для процесу відтворення продуктивних сил?

а) підвищення загального культурного та професійного рівня працівників;

б) роздержавлення та приватизація економіки;

в) розширення мережі національних парків, заповідників, заказників;

г) розширення кооперації виробництва.

29. Яке з соціально – економічних явищ є процесом відтворення виробничих відносин:

а) урізноманітнення форм власності;

б) розвиток соціальної інфраструктури;

в) видобування та переробка корисних копалин;

г) науково – технічний прогрес.

30. Чим зумовлюється циклічність економічного розвитку?

а) непередбаченим збігом обставин макроекономічного характеру;

б) надзвичайними природними явищами;

в) макроекономічною імпульсивністю науково – технічного оновлення активної частини основних виробничих фондів;

г) дестабілізуючою діяльністю екстремістів та окремих політичних сил.

31. Що є об'єктивною причиною виникнення грошей?

а) суспільний поділ праці;

б) наявність держави;

в) історичний розвиток товарного виробництва і обміну;

г) посилення взаємозв'язків суб'єктів господарської діяльності.

32. Яке з визначень найточніше характеризує генетичну сутність грошей?

- а) це особливий товар, який виконує роль загального еквівалента і засобу обміну;
- б) будь – який товар, що отримує товаровиробник в обмін на свій товар;
- в) товар, який може обмінюватись на інші товари;
- г) благородні метали – золото і срібло.

33. Що безпосередньо не впливає на кількість грошей в обігу?

- а) золотовалютний запас Національного банку;
- б) фізичний обсяг товарної маси;
- в) швидкість обігу грошової одиниці;
- г) зміни товарних цін.

34. Що є узагальненою причиною інфляції?

- а) постійне зростання заробітної плати;
- б) порушення відтворювальних пропорцій в економіці та законів грошового обігу;
- в) відсутність вільного обміну паперових грошей на золото;
- г) надмірна інтернаціоналізація господарських зв'язків країни.

35. Хто з перелічених осіб зазнає найбільших втрат від інфляції?

- а) люди з фіксованими доходами;
- б) позичальники;
- в) підприємці;
- г) кредитори.

36. Що не є безпосередньо об'єктом державного регулювання в економіці?

- а) визначення місця і ролі кожної підприємницької структури в системі суспільного поділу праці;
- б) стимулювання економічного зростання, антикризове і антимонопольне регулювання;
- в) регулювання зайнятості населення та обмеження безробіття;

г) заохочення прогресивних зрушень у галузевих і регіональних структурах та підтримка експорту.

37. Що є однією з економічних функцій держави?

- а) отримання прибутку;
- б) антимонопольне регулювання;
- в) дослідження навколоземного простору;
- г) укладання різних міжнародних угод.

38. Що є головною метою державного регулювання ринкової економіки?

- а) економічне зростання та соціальна стабільність у суспільстві;
- б) вирівнювання економічного циклу;
- в) удосконалення галузевої та регіональної структури господарства;
- г) охорона навколишнього природного середовища.

39. Грошово – кредитна політика проводиться:

- а) фінансово – кредитними установами;
- б) урядом держави;
- в) центральним банком країни;
- г) міністерством фінансів.

40. У функції держави в ринковій економіці не входять:

- а) підтримка конкурентного середовища;
- б) антициклічне регулювання економіки;
- в) регулювання цін на продукцію приватного сектора;
- г) законотворча діяльність.

Контрольне завдання № 7

1. Економісти якого з напрямків вважали, що багатство нації визначається кількістю нагромадженого золота та срібла?

- а) меркантилізм;
- б) фізіократія;
- в) класична політична економія;
- г) монетаризм.

2. Представниками класичної політекономії є:

- а) А. Монкретьєн, Т. Ман, А. Сміт;
- б) А. Сміт, К. Маркс, Дж. Кейнс;
- в) Дж. Кейнс, П. Самуельсон;
- г) А. Сміт, Д. Рікардо, Дж. Мілль.

3. Від яких факторів прямо не залежить купівельна спроможність грошей?

- а) кількості банків в країні;
- б) інфляції;
- в) кількості грошей в обігу;
- г) дефляції.

4. Що найбільш повно визначає сутність ринкового господарства?

- а) сфера товарного і грошового обігу;
- б) сукупність підрозділів збуту та постачання виробничих підприємств;
- в) невід'ємний компонент товарного виробництва в обігу;
- г) сукупність товарно – посередницьких підприємств.

5. Що не є елементом механізму ринку?

- а) попит;
- б) пропозиція;
- в) суспільний поділ праці;
- г) конкуренція.

6. Що є об'єктивною причиною виникнення грошей?

- а) суспільний поділ праці;
- б) посилення взаємозв'язків суб'єктів господарської діяльності;
- в) історичний розвиток товарного виробництва і обміну;
- г) наявність держави.

7. Яке з визначень найточніше характеризує генетичну сутність грошей?

- а) це особливий товар, який виконує роль загального еквівалента і засобу обігу;
- б) будь – який товар, що отримує товаровиробник в обмін на свій товар;
- в) товар, який може обмінюватись на інші товари;
- г) благородні метали – золото і срібло.

8. Яка з функцій грошей найвразливіша для інфляції?

- а) засіб обігу;
- б) міра вартості;
- в) засіб заощадження;
- г) засіб платежу.

9. Що є узагальненою причиною інфляції?

- а) порушення відтворювальних пропорцій в економіці та законів грошового обігу;
- б) постійне зростання заробітної плати;
- в) відсутність вільного обміну паперових грошей на золото;
- г) надмірна інтернаціоналізація господарських зв'язків країни.

10. Хто з перелічених осіб зазнає найбільших втрат від інфляції?

- а) люди з фіксованими доходами;
- б) позичальники;
- в) підприємці;
- г) кредитори.

11. Економічна політика – це:

- а) здатність керувати економічними процесами;

- б) цілеспрямована система погоджених і пов'язаних між собою найближчих і довгострокових заходів держави щодо розвитку економіки країни;
- в) здатність до прийняття господарських рішень;
- г) політика екологічної безпеки країни

12. Що не належить до методів наукового пізнання економічних процесів?

- а) метод аналізу та синтезу;
- б) метод наукової абстракції;
- в) метод індукції та дедукції;
- г) метод фізико- природничих спостережень.

13. Що найбільш точно характеризує сутність економічних потреб?

- а) об'єктивна потреба у товарах та послугах, що забезпечують життєдіяльність людини;
- б) фізіологічні потреби людини;
- в) потреби у відтворенні робочої сили;
- г) потреби у праці та вільному часі.

14. Що є умовою виникнення і відтворення потреб?

- а) сфера споживання;
- б) суспільна свідомість;
- в) взаємодіюче функціонування процесів виробництва і споживання;
- г) сфера виробництва.

15. Що таке економічна система суспільства?

- а) сукупність взаємопов'язаних економічних елементів, що утворюють певну цілісність, економічну структуру суспільства;
- б) сукупність процесів виробництва і споживання;
- в) сукупність деяких видів господарської діяльності суспільства;
- г) економічні відносини, що складаються на фазі виробництва.

16. Яке визначення найбільш точно передає суть предмета політичної економії?

- а) наука про економічні відносини людей щодо раціонального використання обмежених ресурсів для найбільш повного задоволення своїх потреб;

- б) наука про суспільство на різних стадіях його розвитку;
- в) наука про управління підприємствами для досягнення максимальної ефективності їх функціонування;
- г) наука про вибір економічної державної політики для вирішення актуальних соціально – економічних проблем.

17. Економічні категорії - це:

- а) логічні поняття, які в узагальненому вигляді відображають сутність окремих економічних явищ;
- б) методи регулювання економічних процесів;
- в) норми господарської поведінки людей;
- г) економічні інтереси суб'єктів господарської діяльності.

18. Економічні закони відображають:

- а) істотні, стійкі, такі, що повторюються, внутрішні причинно – наслідкові зв'язки і залежності реальних економічних явищ і процесів;
- б) взаємодію сил природи;
- в) ставлення людей до природи;
- г) суперечності між продуктивними силами і виробничими відносинами.

19. Економічні закони відрізняються від законів природи внаслідок того, що вони:

- а) діють лише у людському суспільстві;
- б) не можуть мати формалізованого вираження;
- в) суб'єктивні;
- г) об'єктивні.

20. Яку з названих функцій не можна безпосередньо вважати функцією політичної економії?

- а) пізнавальну;
- б) політичну;
- в) методологічну;
- г) практичну.

21. Що не є безпосередньо об'єктом державного регулювання в економіці?

- а) визначення місця і ролі кожної підприємницької структури в системі суспільного поділу праці;

- б) стимулювання економічного зростання, антикризове і антимонопольне регулювання;
- в) регулювання зайнятості населення та обмеження безробіття;
- г) заохочення прогресивних зрушень у галузевих і регіональних структурах та підтримка експорту.

22. Що є однією з економічних функцій держави?

- а) отримання прибутку;
- б) дослідження навколоземного простору;
- в) укладання різних міжнародних угод;
- г) антимонопольне регулювання.

23. Що є головною метою державного регулювання ринкової економіки?

- а) економічне зростання та соціальна стабільність у суспільстві;
- б) вирівнювання економічного циклу;
- в) удосконалення галузевої та регіональної структури господарства;
- г) охорона навколишнього природного середовища.

24. Грошово – кредитна політика проводиться:

- а) фінансово – кредитними установами країни;
- б) урядом держави;
- в) центральним банком країни;
- г) міністерством фінансів.

25. Прибуток –це:

- а) виручка з урахуванням витрат;
- б) виручка за мінусом витрат;
- в) частка витрат у виручці;
- г) витрати плюс виручка.

26. Що більш повно характеризує процес розширеного суспільного відтворення?

- а) підвищення життєвого рівня населення;
- б) поглиблення суспільного поділу праці та спеціалізація виробництва;

в) безперервний процес поновлення, повторення та продовження всього суспільного виробництва;

г) безперервне нарощування обсягів промислового виробництва.

27. Які циклічні коливання ретельно досліджуються політичною економією?

а) циклічні коливання, пов'язані з природними явищами;

б) цикли сезонного характеру;

в) цикли, об'єктивно властиві природі економічних явищ;

г) поодинокі штучні цикли, що виникають внаслідок надзвичайних випадків та через порушення технологічних процесів.

28. Що характеризує номінальну заробітну плату:

а) підприємницький дохід;

б) заробітна плата у поточному грошовому вираженні;

в) премія та ризик;

г) дивіденди на акції.

29. Що є реальною заробітною платою?

а) кількість товарів і послуг, які можна придбати за номінальну заробітну плату;

б) заробітна плата і премія;

в) заробітна плата і відпускні;

г) заробітна плата за основним місцем роботи.

30. Диференціація доходів – це:

а) різниця у рівнях доходів, одержаних людьми за певний період;

б) співвідношення мінімальної заробітної плати та розміру прожиткового мінімуму;

в) різниця між найбільшим і найменшим рівнем доходу, що склалася у суспільстві;

г) співвідношення між мінімальною заробітною платою і мінімальною пенсією.

31. Що характеризує ринковий попит?

а) кількість товару, яку споживачі спроможні придбати за визначеною ціною;

- б) потреба, яку бажає задовольнити споживач;
- в) наявність товарів на ринку;
- г) намір придбати даний товар.

32. Що не притаманне процесу переходу України до ринкової економіки?

- а) формування багатокладної економіки;
- б) роздержавлення та приватизація;
- в) демонополізація економіки;
- г) монопольне панування будь – якої власності.

33. Що не є роздержавленням?

- а) ліквідація державних підприємств;
- б) усунення держави від втручання безпосередньо в управління господарськими процесами підприємств;
- в) переведення державних підприємств на комерційні засади функціонування;
- г) трансформація державної власності в інші форми власності.

34. Що таке приватизація власності?

- а) це передача державної (в т. ч. муніципальної) власності окремим особам у приватну;
- б) це перетворення державної власності у колективну;
- в) це перетворення колективної власності в індивідуальну приватну власність;
- г) це перетворення суспільної власності в особисту власність громадян.

35. Що слід вважати цілісною системою державного регулювання економіки?

- а) сукупність заходів законодавчого, економічного, контролюючого характеру стосовно виробничо – господарської діяльності;
- б) забезпечення та дотримання юридичними та фізичними особами чинного законодавства;
- в) прогнозування та індикативне планування соціально – економічних процесів;
- г) оподаткування, фінансування та кредитування суб'єктів господарської діяльності.

36. Що належить до основного капіталу?

- а) вартість виробничих споруд та засобів праці;
- б) вартість предметів праці;
- в) витрати на наймання працівників;
- г) комерційні та управлінські витрати.

37. Що належить до оборотного капіталу?

- а) вартість засобів праці;
- б) вартість приладів та устаткування;
- в) вартість предметів праці та витрати на наймання робітників;
- г) вартість виробничих будівель та споруд.

38. Що характеризує моральне зношування основного капіталу?

- а) руйнування елементів основного капіталу під впливом сил природи;
- б) старіння якісно – функціональних параметрів та втрата частини вартості засобів виробництва внаслідок НТП;
- в) втрата фізичних якостей засобів виробництва у процесі експлуатації;
- г) вихід з ладу деяких приладів внаслідок виробничої аварії.

39. Що не належить до ринкової інфраструктури?

- а) владні структури та інститути держави;
- б) різного роду біржі;
- в) маркетингові та відповідні науково – дослідні служби та установи;
- г) інформаційно – посередницькі інституції.

40. Що більш точно розкриває природу торговельного капіталу?

- а) капітал сфери обігу;
- б) грошовий капітал;
- в) товарний капітал;
- г) капітал, що обслуговує посередницьку реалізацію товарів.

Контрольне завдання № 8

1. Стійкі, сутнісні, постійно повторювані зв'язки між економічними явищами – це:

- а) економічні інтереси;
- б) економічні категорії;
- в) економічні закони;
- г) економічна політика.

2. Хто першим ввів в користування термін « політична економія»?

- а) Ф. Кене;
- б) А. Сміт;
- в) У. Петті;
- г) А.Монкретьєн.

3. Приватизація – це:

- а) перехід об'єкта у власність місцевих органів влади;
- б) передача майна в оренду з правом наступного викупу;
- в) відчуження державної власності на користь приватних осіб;
- г) розподіл частини державної власності серед юридичних осіб.

4. Що є причиною різноманітності форм власності?

- а) поділ суспільної праці, різний рівень усупільнення та технологічної бази виробництва;
- б) необхідність мати власність усім громадянам;
- в) необхідність ефективного функціонування економіки;
- г) наявність капіталів різних розмірів.

5. Характерними рисами натурального господарства є:

- а) відсутність коопераційних зв'язків з іншими господарськими структурами;
- б) гранично повільні організаційні, технічні та технологічні зміни;
- в) участь у суспільному поділі праці;
- г) правильно вказане у п. а,б.

6. Що має найменшу цінність при високих темпах інфляції?

- а) нерухомість;
- б) пакет акцій;
- в) грошовий запас;
- г) земельні ділянки.

7. Що є найважливішою умовою стабільності національної грошової одиниці?

- а) стабільний стан національної економіки;
- б) жорстка боротьба з фальшивомонетництвом;
- в) державний контроль за цінами;
- г) державний контроль за емісією грошей.

8. Конвертованістю валюти є:

- а) вільний обмін паперових грошей на золото;
- б) встановлення ціни на золото в національній валюті;
- в) спроможність вільного обміну національної валюти на інші іноземні валюти;
- г) лібералізація зовнішньоекономічної діяльності.

9. Валютний курс в сучасних умовах встановлюється на основі:

- а) співвідношення купівельної спроможності національних валют;
- б) кількості національних грошей в обігу;
- в) співвідношення золотого паритету національних валют;
- г) світової ціни на золото.

10. Яка країна вважається батьківщиною паперових грошей?

- а) Франція;
- б) Англія;
- в) Китай;
- г) Італія.

11. Недосконала конкуренція – це:

- а) будь – яке монопольне втручання у процес відтворення;
- б) забруднення великими підприємствами навколишнього середовища;

- в) встановлення державного контролю за рівнем товарних цін;
- г) перерозподіл державою доходів конкуруючих суб'єктів через бюджетно – податкову систему.

12. Що є суттєвою ознакою монополістичної конкуренції?

- а) конкуренція багатьох фірм однієї галузі, які виробляють диференційовані продукти;
- б) на ринку діє обмежена кількість виробників;
- в) конкуренція фірм – монополістів різних галузей та споживача;
- г) фірми можуть вільно виходити на ринок і залишати його.

13. Важливою рисою олігополістичної конкуренції є:

- а) наявність у галузі обмеженої кількості великих фірм, що випускають стандартизовані або диференційовані товари;
- б) наявність великої кількості фірм – виробників певного товару;
- в) наявність фірм, що випускають диференційовані товари;
- г) концентрація виробництва у одного виробника.

14. У чому полягає основна специфіка аграрних відносин?

- а) використання землі як основного засобу виробництва;
- б) незалежність виробництва від природних умов;
- в) процес виробництва має регулярний характер;
- г) монополізм у виробництві.

15. Яка основна причина обумовила необхідність переходу України до ринкової економіки?

- а) низький рівень продуктивності праці;
- б) вичерпання екстенсивних факторів розвитку адміністративно- командної системи;
- в) недостатнє стимулювання науково – технічного прогресу;
- г) відсутність ефективної мотивації трудової діяльності людей.

16. Диференціація доходів – це:

- а) різниця у рівнях доходів, одержаних різними людьми за певний період;
- б) співвідношення мінімальної заробітної плати та розміру прожиткового мінімуму;

- в) різниця між найбільш і найменшим рівнем доходу, що склалася у суспільстві;
- г) співвідношення між мінімальною заробітною платою і мінімальною пенсією.

17. «Споживчий кошик» - це:

- а) вартість товарів і послуг, що є життєво необхідними;
- б) науково обгрунтована норма споживання товарів для певних груп населення;
- в) вартість певного набору товарів і послуг;
- г) мінімум калорій, які повинен одержувати організм людини за певний період часу.

18. Система соціальних гарантій – це:

- а) економічні умови діяльності суб'єктів господарювання, що забезпечуються державою;
- б) основні принципи морально – етичних взаємовідносин між членами суспільства;
- в) нормативні зобов'язання держави перед певними категоріями населення щодо забезпечення доходів;
- г) політика держави у сфері освіти, медицини, культури.

19. Рівень безробіття – це:

- а) частка економічно активного населення у загальній кількості населення;
- б) загальна кількість безробітних;
- в) частка незайнятого населення у складі економічно активного населення;
- г) різниця між економічно активним населенням і кількістю безробітних.

20. Який банк України виконує функцію емісійного центру?

- а) Національний банк України;
- б) Зовнішньоекономічний банк;
- в) Ощадний банк;
- г) комерційні банки.

21. Економічна політика – це:

- а) політика екологічної безпеки країни;

- б) здатність до прийняття господарських рішень;
- в) цілеспрямована система погоджених і пов'язаних між собою найближчих і довгострокових заходів держави щодо розвитку економіки країни;
- г) здатність керувати економічними процесами.

22. Що не належить до методів наукового пізнання економічних процесів?

- а) метод наукової абстракції;
- б) метод індукції та дедукції;
- в) метод аналізу та синтезу;
- г) метод фізико – природних спостережень.

23. Що найбільш точно характеризує сутність економічних потреб?

- а) об'єктивна потреба в товарах і послугах, що забезпечують життєдіяльність людини;
- б) фізіологічні потреби людини;
- в) потреби у відтворенні робочої сили;
- г) потреби у праці та вільному часі.

24. Що не може бути змінено при оренді підприємства?

- а) технологія виробництва;
- б) власник;
- в) користувач;
- г) ринок збуту продукції.

25. Яке визначення найповніше характеризує поняття « змішана економіка »?

- а) економіка перехідного періоду;
- б) економічна система, що базується на різних формах власності та ринковому і державному регулюванні економіки;
- в) наявність різних типів соціально – економічного прогресу;
- г) багатоукладна економіка.

26. Фундаментальні економічні питання « що, як і для кого виробляти » мають відношення:

- а) тільки до відсталого економіки;

- б) тільки до командної економіки;
- в) тільки до ринкової економіки;
- г) до будь – якого суспільства, незалежно від його соціально – економічної та політичної організації.

27. У чому полягає соціально – економічний зміст перехідної економіки?

- а) перехід від одержавленої адміністративно – командної до соціально – орієнтованої ринкової економіки;
- б) перехід від переважно ремісничого до машинного виробництва;
- в) індустріалізація сільськогосподарського виробництва;
- г) подолання анархічного характеру національної економіки.

28. Що не належить до основних рис командно – адміністративної економіки?

- а) тотальне пригнічення господарської активності та ділової ініціативи;
- б) свобода вибору сфер виробничо – господарської діяльності суб'єктами господарювання;
- в) державне відчуження основних засобів виробництва від безпосередніх виробників;
- г) примусове державне регулювання економічних зв'язків між підприємствами.

29. Які умови необхідні для виникнення і функціонування товарного виробництва?

- а) покращення використання засобів виробництва;
- б) створення нових методів виробництва сільськогосподарських продуктів;
- в) зростання чисельності населення;
- г) виникнення і поглиблення суспільного поділу праці та економічна відокремленість виробників.

30. Що, перш за все, зумовило набуття товарним виробництвом всезагального характеру?

- а) набуття робочою силою форми товару;
- б) товарами стають усі засоби виробництва;
- в) товари стають результатами інтелектуальної праці;
- г) товарні відносини охоплюють міжнародні економічні зв'язки.

31. Що є узагальненою причиною інфляції?

- а) порушення відтворювальних пропорцій в економіці та законів грошового обігу;
- б) постійне зростання заробітної плати;
- в) відсутність вільного обміну паперових грошей на золото;
- г) надмірна інтернаціоналізація господарських зв'язків країни.

32. Хто з перелічених осіб зазнає найбільших втрат від інфляції?

- а) люди з фіксованими доходами;
- б) позичальники;
- в) підприємці;
- г) кредитори.

33. Що має найменшу цінність при високих темпах інфляції?

- а) земельні ділянки;
- б) грошовий запас;
- в) пакет акцій;
- г) нерухомість.

34. Що є найважливішою умовою стабільності національної грошової одиниці?

- а) стабільний стан національної економіки;
- б) жорстка боротьба з фальшивомонетництвом;
- в) державний контроль за цінами;
- г) державний контроль за емісією грошей.

35. Конвертованістю валюти є:

- а) вільний обмін паперових грошей на золото;
- б) лібералізація зовнішньоекономічної діяльності;
- в) спроможність вільного обміну національної валюти на інші іноземні валюти;
- г) встановлення цін на золото в національній валюті.

36. У функції держави в ринковій економіці не входять:

- а) законотворча діяльність;

- б) підтримка конкурентного середовища;
- в) антициклічне регулювання економіки;
- г) регулювання цін на продукцію приватного сектора.

37. Що більш повно характеризує процес розширеного суспільного відтворення?

- а) підвищення життєвого рівня населення;
- б) поглиблення суспільного поділу праці та спеціалізації виробництва;
- в) безперервний процес поновлення, повторення та продовження всього суспільного виробництва;
- г) безперервне нарощування обсягів промислового виробництва.

38. Яке з соціально – економічних явищ характерне для процесу відтворення продуктивних сил?

- а) підвищення загально – культурного та професійного рівня працівників;
- б) роздержавлення та приватизація економіки;
- в) розширення мережі національних парків, заповідників, заказників;
- г) розширення кооперації виробництва.

39. Яке з соціально – економічних явищ є процесом відтворення виробничих відносин?

- а) урізноманітнення форм власності;
- б) розвиток соціальної інфраструктури;
- в) видобування та переробка корисних копалин;
- г) науково – технічний прогрес.

40. Чим зумовлюється циклічність економічного розвитку?

- а) макроекономічною імпульсивністю науково – технічного оновлення активної частини основних виробничих фондів;
- б) надзвичайними природними явищами;
- в) непередбаченим збігом обставин макроекономічного характеру;
- г) дестабілізуючою діяльністю екстремістів та окремих політичних сил.

Контрольне завдання № 9

1. До основних економічних цілей суспільства не можна віднести:

- а) досягнення економічного зростання;
- б) досягнення стабільного рівня цін;
- в) забезпечення зайнятості;
- г) підвищення рентабельності підприємства.

2. Яке визначення найбільш точно передає сутність предмета політичної економії?

- а) наука про економічні відносини людей щодо раціонального використання обмежених ресурсів для найбільш повного задоволення своїх потреб;
- б) наука про суспільство на різних стадіях його розвитку;
- в) наука про управління підприємствами для досягнення максимальної ефективності їх функціонування;
- г) наука про вибір економічної державної політики для вирішення актуальних соціально – економічних проблем.

3. Економічні категорії – це:

- а) методи регулювання економічних процесів;
- б) логічні поняття, які в узагальненому вигляді відображають сутність окремих економічних явищ;
- в) норми господарської поведінки людей;
- г) економічні інтереси суб'єктів господарської діяльності.

4. Економічні закони відображають:

- а) ставлення людей до природи;
- б) взаємодію сил природи;
- в) істотні, стійкі, такі, що повторюються, внутрішні причинно – наслідкові зв'язки і залежності реальних економічних явищ і процесів;
- г) суперечності між продуктивними силами і виробничими відносинами.

5. Економічні закони відрізняються від законів природи внаслідок того, що вони:

- а) діють лише у людському суспільстві;
- б) не можуть мати формалізованого вираження;

в) суб'єктивні;

г) об'єктивні.

6. Яку з названих функцій не можна безпосередньо вважати функцією політичної економії?

а) пізнавальну;

б) політичну;

в) методологічну;

г) практичну.

7. Що не є безпосередньо об'єктом державного регулювання в економіці?

а) визначення місця і ролі кожної підприємницької структури в системі суспільного поділу праці;

б) стимулювання економічного зростання, антикризове і антимонопольне регулювання;

в) регулювання зайнятості населення та обмеження безробіття;

г) заохочення прогресивних зрушень у галузевих і регіональних структурах та підтримка експорту.

8. Що є однією з економічних функцій держави?

а) отримання прибутку;

б) дослідження навколоземного простору;

в) укладання різних міжнародних угод;

г) антимонопольне регулювання.

9. Що є головною метою державного регулювання ринкової економіки?

а) економічне зростання та соціальна стабільність у суспільстві;

б) вирівнювання економічного циклу;

в) удосконалення галузевої та регіональної структури господарства;

г) охорона навколишнього природного середовища.

10. Грошово – кредитна політика проводиться:

а) фінансово – кредитними установами країни;

б) урядом держави;

в) центральним банком країни;

г) міністерством фінансів.

11. У функції держави в ринковій економіці не входять:

а) регулювання цін на продукцію приватного сектора;

б) законотворча діяльність;

в) підтримка конкурентного середовища;

г) антициклічне регулювання економіки.

12. Економічна політика – це:

а) політика екологічної безпеки країни;

б) здатність до прийняття господарських рішень;

в) цілеспрямована система погоджених і пов'язаних між собою найближчих і довгострокових заходів держави щодо розвитку економіки країни;

г) здатність керувати економічними процесами.

13. Що не належить до методів наукового пізнання економічних процесів?

а) метод наукової абстракції;

б) метод індукції та дедукції;

в) метод аналізу та синтезу;

г) метод фізико – природних спостережень.

14. Що найбільш точно характеризує сутність економічних потреб?

а) об'єктивна потреба в товарах і послугах, що забезпечують життєдіяльність людини;

б) фізіологічні потреби людини;

в) потреби у відтворенні робочої сили;

г) потреби у праці та вільному часі.

15. Що не може бути змінено при оренді підприємства?

а) технологія виробництва;

б) власник;

в) користувач;

г) ринок збуту продукції.

16. Яке визначення найповніше характеризує поняття « змішана економіка»?

- а) економіка перехідного періоду;
- б) економічна система, що базується на різних формах власності та ринковому і державному регулюванні економіки;
- в) наявність різних типів соціально – економічного прогресу;
- г) багатоукладна економіка.

17. Фундаментальні економічні питання « що, як і для кого виробляти» мають відношення:

- а) тільки до відсталої економіки;
- б) тільки до командної економіки;
- в) тільки до ринкової економіки;
- г) до будь – якого суспільства, незалежно від його соціально – економічної та політичної організації.

18. У чому полягає соціально – економічний зміст перехідної економіки?

- а) перехід від одержавленої адміністративно – командної до соціально – орієнтованої ринкової економіки;
- б) перехід від переважно ремісничого до машинного виробництва;
- в) індустріалізація сільськогосподарського виробництва;
- г) подолання анархічного характеру національної економіки.

19. Що не належить до основних рис командно – адміністративної економіки?

- а) тотальне пригнічення господарської активності та ділової ініціативи;
- б) свобода вибору сфер виробничо – господарської діяльності суб'єктами господарювання;
- в) державне відчуження основних засобів виробництва від безпосередніх виробників;
- г) примусове державне регулювання економічних зв'язків між підприємствами.

20. Які умови необхідні для виникнення і функціонування товарного виробництва?

- а) покращення використання засобів виробництва;

- б) створення нових методів виробництва сільськогосподарських продуктів;
- в) зростання чисельності населення;
- г) виникнення і поглиблення суспільного поділу праці та економічна відокремленість виробників.

21. Що, перш за все, зумовило набуття товарним виробництвом всезагального характеру?

- а) набуття робочою силою форми товару;
- б) товарами стають усі засоби виробництва;
- в) товари стають результатами інтелектуальної праці;
- г) товарні відносини охоплюють міжнародні економічні зв'язки.

22. Що найбільш точно характеризує сутність товарної пропозиції?

- а) кількість товару, яку продавець готовий продати за визначеною ціною;
- б) заява про бажання продати товар;
- в) сукупність товарів, які перебувають у дійсному продажу та у формі товарного запасу на ринку;
- г) бажання продавця запропонувати до продажу свої товари.

23. За якою ознакою поділяють капітал на основний і оборотний?

- а) за різновидами створюваної продукції;
- б) за швидкістю руху різних матеріалізованих частин капіталу та способами переносу їх вартості на створюваний продукт;
- в) за сферою функціонування капіталу;
- г) за величиною вартості капіталу.

24. Що належить до основного капіталу?

- а) витрати на наймання робітників;
- б) вартість предметів праці;
- в) вартість виробничих споруд та засобів праці;
- г) вартість предметів праці.

25. Що належить до оборотного капіталу?

- а) вартість предметів праці та витрати на наймання робітників;
- б) вартість виробничих будівель і споруд;

- в) вартість засобів праці;
- г) вартість приладів та устаткування.

26. Що характеризує моральне зношування основного капіталу?

- а) руйнування елементів основного капіталу під впливом сил природи;
- б) втрата фізичних якостей засобів виробництва у процесі експлуатації;
- в) вихід з ладу деяких приладів внаслідок виробничої аварії;
- г) старіння якісно – функціональних параметрів та втрата частини вартості засобів виробництва внаслідок НТП.

27. Що не є безпосередньо об'єктом державного регулювання в економіці?

- а) визначення місця і ролі кожної підприємницької структури в системі суспільного поділу праці;
- б) стимулювання економічного зростання, антикризове і антимонопольне регулювання;
- в) регулювання зайнятості населення та обмеження безробіття;
- г) заохочення прогресивних зрушень у галузевих і регіональних структурах та підтримка експорту.

28. Що є однією з економічних функцій держави?

- а) отримання прибутку;
- б) антимонопольне регулювання;
- в) дослідження навколоземного простору;
- г) укладання різних міжнародних угод.

29. Що є головною метою державного регулювання ринкової економіки?

- а) економічне зростання та соціальна стабільність у суспільстві;
- б) вирівнювання економічного циклу;
- в) удосконалення галузевої та регіональної структури господарства;
- г) охорона навколишнього природного середовища.

30. Грошово – кредитна політика проводиться:

- а) фінансово – кредитними установами;
- б) урядом держави;
- в) центральним банком країни;

г) міністерством фінансів.

31. Що не може бути змінено при оренді підприємства?

а) технологія виробництва;

б) власник;

в) користувач;

г) ринок збуту продукції.

32. Що більш повно характеризує процес розширеного суспільного відтворення?

а) підвищення життєвого рівня населення;

б) поглиблення суспільного поділу праці та спеціалізація виробництва;

в) безперервний процес поновлення, повторення та продовження всього суспільного виробництва;

г) безперервне нарощування обсягів промислового виробництва.

33. Які циклічні коливання ретельно досліджуються політичною економією?

а) циклічні коливання, пов'язані з природними явищами;

б) цикли сезонного характеру;

в) цикли, об'єктивно властиві природі економічних явищ;

г) поодинокі штучні цикли, що виникають внаслідок надзвичайних випадків та через порушення технологічних процесів.

34. Що характеризує номінальну заробітну плату:

а) підприємницький дохід;

б) заробітна плата у поточному грошовому вираженні;

в) премія та ризик;

г) дивіденди на акції.

35. Що є реальною заробітною платою?

а) кількість товарів і послуг, які можна придбати за номінальну заробітну плату;

б) заробітна плата і премія;

в) заробітна плата і відпускні;

г) заробітна плата за основним місцем роботи.

36. Диференціація доходів – це:

- а) різниця у рівнях доходів, одержаних людьми за певний період;
- б) співвідношення мінімальної заробітної плати та розміру прожиткового мінімуму;
- в) різниця між найбільшим і найменшим рівнем доходу, що склалася у суспільстві;
- г) співвідношення між мінімальною заробітною платою і мінімальною пенсією.

37. Знайдіть правильне визначення категорії «світове господарство»:

- а) поєднання національних економік на основі позаекономічного примусу;
- б) взаємозв'язок національних економік, в основі яких покладено ринкове господарювання;
- в) взаємозв'язок національних економік на основі суспільного поділу праці;
- г) система міжнародних економічних відносин.

38. Що належить до глобальних проблем людства?

- а) проблеми, що набули життєво важливого значення для долі всієї цивілізації, і які можна вирішити лише спільними зусиллями;
- б) зрошення певних ланів Північного Криму;
- в) газифікація ряду населених пунктів у кількох областях України;
- г) подолання наслідків землетрусу.

39. Яка з нижче зазначених екологічних проблем є локальною?

- а) кислотні опади;
- б) забруднення в окремих місцевостях ґрунту ядохімікатами;
- в) забруднення Світового океану;
- г) вичерпування мінеральних ресурсів.

40. Який з факторів може погіршити для іноземних інвесторів інвестиційний клімат в Україні?

- а) нестабільність внутрішнього господарського законодавства;
- б) введення довгострокових податкових пільг;
- в) спрощення умов репарації власності в країні;
- г) зменшення частки державної власності в країні.

Контрольне завдання № 10

1. Що характеризує ринковий попит?

- а) кількість товару, яку споживачі спроможні придбати за визначеною ціною;
- б) потреба, яку бажає задовольнити споживач;
- в) наявність товарів на ринку;
- г) намір придбати даний товар.

2. Що не притаманне процесу переходу України до ринкової економіки?

- а) формування багатокладної економіки;
- б) роздержавлення та приватизація;
- в) демонополізація економіки;
- г) монопольне панування будь – якої власності.

3. Що не є роздержавленням?

- а) ліквідація державних підприємств;
- б) усунення держави від втручання безпосередньо в управління господарськими процесами підприємств;
- в) переведення державних підприємств на комерційні засади функціонування;
- г) трансформація державної власності в інші форми власності.

4. Що таке приватизація власності?

- а) це передача державної (в т. ч. муніципальної) власності окремим особам у приватну;
- б) це перетворення державної власності у колективну;
- в) це перетворення колективної власності в індивідуальну приватну власність;
- г) це перетворення суспільної власності в особисту власність громадян.

5. Що слід вважати цілісною системою державного регулювання економіки?

- а) сукупність заходів законодавчого, економічного, контролюючого характеру стосовно виробничо – господарської діяльності;

- б) забезпечення та дотримання юридичними та фізичними особами чинного законодавства;
- в) прогнозування та індикативне планування соціально – економічних процесів;
- г) оподаткування, фінансування та кредитування суб'єктів господарської діяльності.

6. Що не є безпосередньо об'єктом державного регулювання в економіці?

- а) заохочення прогресивних зрушень у галузевих і регіональних структурах та підтримка експорту;
- б) стимулювання економічного зростання, антикризове і антимонопольне регулювання;
- в) регулювання зайнятості населення та обмеження безробіття;
- г) визначення місця і ролі кожної підприємницької структури в системі суспільного поділу праці.

7. Які основні умови перетворення робочої сили на товар?

- а) робітник не володіє засобами виробництва;
- б) робітник став юридичною особою;
- в) робітник володіє власною робочою силою як юридично вільна особа і не володіє засобами виробництва;
- г) недостатній рівень кваліфікації робітника.

8. У чому суть заробітної плати в умовах товарно – ринкового господарювання?

- а) ціна праці;
- б) заробітна плата – це грошовий вираз вартості товару робоча сила;
- в) у повній виплаті робітнику за його працю;
- г) зарплата – це кількість товарів, які найманий робітник може купити за зароблені ним гроші.

9. Що є вирішальним фактором інтернаціоналізації господарського життя?

- а) поглиблення суспільного поділу праці з виходом його за межі окремих країн;
- б) науково – технічний прогрес;
- в) більш вузька спеціалізація виробничо – господарських структур;

г) високі темпи зростання виробництва науковомісткої продукції.

10. Що є об'єктивною основою становлення і розвитку світового господарства?

- а) зовнішньоекономічна політика;
- б) регулювання валютних курсів;
- в) міжнародний поділ праці;
- г) створення міжнародних економічних союзів.

11. Що не можна безпосередньо віднести до функцій закону вартості?

- а) регулювання попиту і пропозиції;
- б) регулювання розподілу капіталів і праці між сферами суспільного виробництва;
- в) стимулювання розвитку продуктивних сил;
- г) диференціацію товаровиробників.

12. До природних ресурсів виробництва не належить:

- а) земля, ліси;
- б) обладнання;
- в) водні ресурси;
- г) мінеральні ресурси.

13. Яка з перелічених властивостей не характерна для ресурсів?

- а) безмежність;
- б) обмеженість;
- в) різноманітність;
- г) корисність.

14. Що є об'єктивною основою виникнення грошей?

- а) суспільний поділ праці;
- б) посилення взаємозв'язків суб'єктів господарської діяльності;
- в) історичний розвиток товарного виробництва і обміну;
- г) наявність держави.

15. Яке з визначень найточніше характеризує генетичну сутність грошей?

- а) це особливий товар, який виконує роль загального еквівалента і засобу обміну;
- б) будь – який товар, що отримує товаровиробник в обмін на свій товар;
- в) товар, який може обмінюватись на інші товари;

г) благородні метали – золото і срібло.

16. Що безпосередньо не є причиною виникнення монополізму?

а) поглиблення суспільного поділу праці;

б) прагнення до максимізації прибутку;

в) підвищення рівня концентрації виробництва і капіталу;

г) зниження ефективності функціонування індивідуальної приватної власності.

17. Що найбільш повно характеризує сутність економічної монополії?

а) угода чи змова підприємств, що зосереджують у своїх руках основну частину виробництва і збуту певної продукції;

б) велике акціонерне товариство;

в) спільне підприємство;

г) велика торговельно – промислова група.

18. Досконала конкуренція в економіці:

а) небажане явище для підприємців;

б) стримує науко – технічний прогрес;

в) забезпечує всім підприємцям свободу вибору в економічних діях;

г) завдає лише збитків більшості підприємців.

19. Недосконала конкуренція – це:

а) будь – яке монопольне втручання у процес ціноутворення;

б) забруднення великими підприємствами навколишнього середовища;

в) встановлення державного контролю за рівнем товарних цін;

г) перерозподіл державою доходів конкуруючих суб'єктів через бюджетно-податкову систему.

20. Що є суттєвою ознакою монополістичної конкуренції?

а) конкуренція багатьох фірм однієї галузі, які виробляють диференційовані продукти;

б) на ринку діє обмежена кількість виробників;

в) конкуренція фірм – монополістів різних галузей та споживача;

г) фірми можуть вільно виходити на ринок і залишати його.

21. Що найбільш повно визначає власність як економічну категорію?

- а) ставлення людини до засобів виробництва;
- б) ставлення людини до продуктивних сил суспільства;
- в) відношення між людьми щодо привласнення засобів та результатів виробництва;
- г) ставлення людини до природних ресурсів.

22. Що є причиною різноманітності форм власності?

- а) поділ суспільної праці, різний рівень усупільнення та технологічної бази виробництва;
- б) необхідність мати власність усім громадянам;
- в) необхідність ефективного функціонування економіки;
- г) наявність капіталів різних розмірів.

23. Що не може бути змінено при оренді підприємства?

- а) користувач; в) технологія виробництва;
- б) власник; г) ринок збуту продукції.

24. Яке визначення найповніше характеризує поняття « змішана економіка »?

- а) економіка перехідного періоду;
- б) економічна система, що базується на різних формах власності та ринковому і державному регулюванні економіки;
- в) наявність різних типів соціально – економічного прогресу;
- г) багатоукладна економіка.

25. Фундаментальні економічні питання « що, як і для кого виробляти » мають відношення:

- а) тільки до відсталої економіки;
- б) тільки до командної економіки;
- в) тільки до ринкової економіки;
- г) до будь – якого суспільства, незалежно від його соціально – економічної та політичної організації.

26. Що є об'єктивною причиною виникнення грошей?

- а) суспільний поділ праці;

- б) посилення взаємозв'язків суб'єктів господарської діяльності;
- в) історичний розвиток товарного виробництва і обміну;
- г) наявність держави.

27. Яке з визначень найточніше характеризує генетичну сутність грошей?

- а) це особливий товар, який виконує роль загального еквівалента і засобу обігу;
- б) будь – який товар, що отримує товаровиробник в обмін на свій товар;
- в) товар, який може обмінюватись на інші товари;
- г) благородні метали – золото і срібло.

28. Збитковим вважається підприємство, де:

- а) відсутній прибуток;
- б) низька рентабельність;
- в) низька заробітна плата;
- г) витрати перевищують виручку.

29. Що є узагальненою причиною інфляції?

- а) порушення відтворювальних пропорцій в економіці та законів грошового обігу;
- б) постійне зростання заробітної плати;
- в) відсутність вільного обміну паперових грошей на золото;
- г) надмірна інтернаціоналізація господарських зв'язків країни.

30. Підприємництво на основі державної власності :

- а) принципово неможливе;
- б) можливе за наявності певної угоди з власником;
- в) можливе, якщо ця власність є загальнодержавною;
- г) можливе у сфері послуг.

31. Що належить до основного капіталу?

- а) вартість виробничих споруд та засобів праці;
- б) вартість предметів праці;
- в) витрати на наймання працівників;

г) комерційні та управлінські витрати.

32. Що належить до оборотного капіталу?

а) вартість засобів праці;

б) вартість приладів та устаткування;

в) вартість предметів праці та витрати на наймання робітників;

г) вартість виробничих будівель та споруд.

33. Що характеризує моральне зношування основного капіталу?

а) руйнування елементів основного капіталу під впливом сил природи;

б) старіння якісно – функціональних параметрів та втрата частини вартості засобів виробництва внаслідок НТП;

в) втрата фізичних якостей засобів виробництва у процесі експлуатації;

г) вихід з ладу деяких приладів внаслідок виробничої аварії.

34. Що не належить до ринкової інфраструктури?

а) владні структури та інститути держави;

б) різного роду біржі;

в) втрата фізичних якостей засобів виробництва у процесі експлуатації;

г) вихід з ладу деяких приладів внаслідок виробничої аварії.

35. Що більш точно розкриває природу торговельного капіталу?

а) капітал сфери обігу;

б) грошовий капітал;

в) товарний капітал;

г) капітал, що обслуговує посередницьку реалізацію товарів.

36. Яке з соціально – економічних явищ є процесом відтворення виробничих відносин?

а) розвиток соціальної інфраструктури;

б) видобування та переробка корисних копалин;

в) науково – технічний прогрес.

г) урізноманітнення форм власності.

37. Чим зумовлюється циклічність економічного розвитку?

- а) макроекономічною імпульсивністю науково – технічного оновлення активної частини основних виробничих фондів;
- б) надзвичайними природними явищами;
- в) непередбаченим збігом обставин макроекономічного характеру;
- г) дестабілізуючою діяльністю екстремістів та окремих політичних сил.

38. Що більш повно характеризує циклічність коливання в економіці?

- а) чергування у відтворювальному процесі циклів економічного розвитку;
- б) періодичні кризові спади виробництва;
- в) періодичне підвищення ділової активності;
- г) періодичне коливання ділової активності.

39. Які циклічні коливання ретельно досліджуються політичною економією?

- а) циклічні коливання, пов'язані з природними явищами;
- б) цикли, об'єктивно властиві природі економічних явищ;
- в) цикли сезонного характеру;
- г) поодинокі штучні цикли, що виникають внаслідок надзвичайних випадків та через порушення технологічних процесів.

40. Що характеризує номінальну заробітну плату?

- а) дивіденди та акції;
- б) підприємницький дохід;
- в) заробітна плату у поточному грошовому вираженні;
- г) премія та ризик.

Контрольне завдання № 11

1. Вивчення потреб з боку виробників продукції необхідне для визначення відповіді на запитання:

- а) що виробляти;
- б) як виробляти;
- в) у чийх інтересах виробляти;
- г) з чого виробляти.

2. Переходу до машинного технологічного способу виробництва сприяли:

- а) науково – технічна революція середини 50-х рр. XX ст.;
- б) промислова революція кінця XVIII – початку XX ст.;
- в) серія буржуазних революцій кінця XVIII – XIXст.;
- г) еволюційний розвиток науки і техніки у XVI - XVIIст.

3. Назва економічної науки « політична економія» вперше з'явилася в:

- а) середині XV ст.;
- б) 1615 р.
- в) 1647 р.
- г) 1776 р.

4. Головною ознакою сучасної змішаної економіки є:

- а) наявність натурального виробництва, яке доповнює товарне;
- б) поєднання натурального та товарного виробництва;
- в) наявність ринкового та державного регулювання економіки без переважання одного з них;
- б) поєднання ручного, машинного та автоматизованого елементів у технологічному способі виробництва.

5. Ринок – це:

- а) певна територія, на якій регулярно здійснюється наймасовіший обмін певних товарів;
- б) спосіб узгодження дій економічних суб'єктів на основі цінової системи та конкуренції;
- в) система коопераційних зв'язків, що склалася у результаті суспільного поділу праці;
- г) діяльність економічних суб'єктів в умовах товарного виробництва.

6. Яка з перелічених властивостей не характерна для ресурсів?

- а) безмежність;
- б) обмеженість;
- в) різноманітність;
- г) корисність.

7. Що більш повно характеризує процес розширеного суспільного відтворення?

- а) підвищення життєвого рівня населення;
- б) поглиблення суспільного поділу праці та спеціалізації виробництва;
- в) безперервний процес поновлення, повторення та продовження всього суспільного виробництва;
- г) безперервне нарощування обсягів промислового виробництва.

8. Яке з соціально – економічних явищ характерне для процесу відтворення продуктивних сил?

- а) підвищення загального культурного та професійного рівня працівників;
- б) роздержавлення та приватизація економіки;
- в) розширення мережі національних парків, заповідників, заказників;
- г) розширення кооперації виробництва.

9. Яке з соціально – економічних явищ є процесом відтворення виробничих відносин:

- а) урізноманітнення форм власності;
- б) розвиток соціальної інфраструктури;
- в) видобування та переробка корисних копалин;
- г) науково – технічний прогрес.

10. Чим зумовлюється циклічність економічного розвитку?

- а) непередбаченим збігом обставин макроекономічного характеру;
- б) надзвичайними природними явищами;
- в) макроекономічною імпульсивністю науково – технічного оновлення активної частини основних виробничих фондів;
- г) дестабілізуючою діяльністю екстремістів та окремих політичних сил.

11. Яким чином попит пов'язаний з потребами?

- а) у попиті відображаються всі потреби економічного суб'єкта;
- б) у попиті відображаються найнагальніші потреби;
- в) у попиті відображаються потреби, пропорційні можливостям;
- г) попит відображає потреби, але в деяких випадках може виходити за їх межі.

12. До основних економічних цілей не можна віднести:

- а) досягнення економічного зростання;
- б) досягнення стабільного рівня цін;
- в) забезпечення зайнятості;
- г) підвищення рентабельності підприємства.

13. Хто наділений найбільшими правами відносно певного суб'єкта:

- а) користувач; в) власник;
б) розпорядник; г) директор.

14. Збитковим вважається підприємство, де:

- а) відсутній прибуток;
- б) низька заробітна плата;
- в) низька рентабельність;
- г) витрати перевищують виручку.

15. Яке визначення точніше відображає сутність підприємства?

- а) підприємство – це відокремлена економічна структура, яка займається виробництвом та реалізацією певних товарів та послуг з метою отримання прибутку;
- б) підприємство – це господарська одиниця, яка бере участь у поділі праці;
- в) підприємство - це самостійна економічна структура, яка діє у певній системі суспільного поділу праці;
- г) підприємство – це основна структурна ланка економіки, що відповідає за результати своєї праці.

16. Що не є безпосередньо об'єктом державного регулювання в економіці?

- а) визначення місця і ролі кожної підприємницької структури в системі суспільного поділу праці;

- б) стимулювання економічного зростання, антикризове і антимонопольне регулювання;
- в) регулювання зайнятості населення та обмеження безробіття;
- г) заохочення прогресивних зрушень у галузевих і регіональних структурах та підтримка експорту.

17. Що є однією з економічних функцій держави?

- а) отримання прибутку;
- б) антимонопольне регулювання;
- в) дослідження навколоземного простору;
- г) укладання різних міжнародних угод.

18. Що є головною метою державного регулювання ринкової економіки?

- а) економічне зростання та соціальна стабільність у суспільстві;
- б) вирівнювання економічного циклу;
- в) удосконалення галузевої та регіональної структури господарства;
- г) охорона навколишнього природного середовища.

19. Грошово – кредитна політика проводиться:

- а) фінансово – кредитними установами;
- б) урядом держави;
- в) центральним банком країни;
- г) міністерством фінансів.

20. У функції держави в ринковій економіці не входять:

- а) підтримка конкурентного середовища;
- б) антициклічне регулювання економіки;
- в) регулювання цін на продукцію приватного сектора;
- г) законотворча діяльність.

21. Які умови необхідні для виникнення і функціонування товарного виробництва?

- а) покращення використання засобів виробництва;
- б) виникнення і поглиблення суспільного поділу праці та економічна відокремленість виробників;

- в) створення нових методів виробництва сільськогосподарських продуктів;
- г) зростання чисельності населення.

22. Яке з наведених понять характеризує збільшення купівельної спроможності грошей?

- а) дефляція;
- б) інфляція;
- в) нуліфікація;
- г) конвертація.

23. Від яких факторів прямо не залежить купівельна спроможність грошей?

- а) кількості банків в країні;
- б) інфляції;
- в) кількості грошей в обігу;
- г) дефляції.

24. Що найбільш повно визначає сутність ринкового господарства?

- а) сфера товарного і грошового обігу;
- б) сукупність підрозділів збуту та постачання виробничих підприємств;
- в) невід'ємний компонент товарного виробництва в обігу;
- г) сукупність товарно – посередницьких підприємств.

25. Що не є елементом механізму ринку?

- а) попит;
- б) пропозиція;
- в) суспільний поділ праці;
- г) конкуренція.

26. Що є об'єктивною причиною виникнення грошей?

- а) суспільний поділ праці;
- б) посилення взаємозв'язків суб'єктів господарської діяльності;
- в) історичний розвиток товарного виробництва і обміну;
- г) наявність держави.

27. Яке з визначень найточніше характеризує генетичну сутність грошей?

- а) це особливий товар, який виконує роль загального еквівалента і засобу обігу;
- б) будь – який товар, що отримує товаровиробник в обмін на свій товар;
- в) товар, який може обмінюватись на інші товари;
- г) благородні метали – золото і срібло.

28. Необхідною умовою ефективного державного регулювання економіки є:

- а) переважання державної власності над приватною;
- б) переважання державного капіталу в енергетиці, на транспорті, у банківській сфері;
- в) відпрацьована система законодавчої та виконавчої влади;
- г) участь країни у міжнародному поділі праці.

29. Що є узагальненою причиною інфляції?

- а) порушення відтворювальних пропорцій в економіці та законів грошового обігу;
- б) постійне зростання заробітної плати;
- в) відсутність вільного обміну паперових грошей на золото;
- г) надмірна інтернаціоналізація господарських зв'язків країни.

30. За розмірами законодавство України розрізняє підприємства:

- а) малі, середні, великі;
- б) малі, великі;
- в) тільки малі;
- г) в Україні така норма не прийнята.

31. Економічна політика – це:

- а) здатність керувати економічними процесами;
- б) цілеспрямована система погоджених і пов'язаних між собою найближчих і довгострокових заходів держави щодо розвитку економіки країни;
- в) здатність до прийняття господарських рішень;
- г) політика екологічної безпеки країни

32. Що не належить до методів наукового пізнання економічних процесів?

- а) метод аналізу та синтезу;
- б) метод наукової абстракції;
- в) метод індукції та дедукції;
- г) метод фізико- природничих спостережень.

33. Що найбільш точно характеризує сутність економічних потреб?

- а) об'єктивна потреба у товарах та послугах, що забезпечують життєдіяльність людини;
- б) фізіологічні потреби людини;
- в) потреби у відтворенні робочої сили;
- г) потреби у праці та вільному часі.

34. Що є умовою виникнення і відтворення потреб?

- а) сфера споживання;
- б) суспільна свідомість;
- в) взаємодіюче функціонування процесів виробництва і споживання;
- г) сфера виробництва.

35. Що таке економічна система суспільства?

- а) сукупність взаємопов'язаних економічних елементів, що утворюють певну цілісність, економічну структуру суспільства;
- б) сукупність процесів виробництва і споживання;
- в) сукупність деяких видів господарської діяльності суспільства;
- г) економічні відносини, що складаються на фазі виробництва.

36. Яке визначення найбільш точно передає суть предмета політичної економії?

- а) наука про економічні відносини людей щодо раціонального використання обмежених ресурсів для найбільш повного задоволення своїх потреб;
- б) наука про суспільство на різних стадіях його розвитку;
- в) наука про управління підприємствами для досягнення максимальної ефективності їх функціонування;
- г) наука про вибір економічної державної політики для вирішення актуальних соціально – економічних проблем.

37. Економічні категорії - це:

- а) логічні поняття, які в узагальненому вигляді відображають сутність окремих економічних явищ;
- б) методи регулювання економічних процесів;
- в) норми господарської поведінки людей;
- г) економічні інтереси суб'єктів господарської діяльності.

38. Економічні закони відображають:

- а) істотні, стійкі, такі, що повторюються, внутрішні причинно – наслідкові зв'язки і залежності реальних економічних явищ і процесів;
- б) взаємодію сил природи;
- в) ставлення людей до природи;
- г) суперечності між продуктивними силами і виробничими відносинами.

39. Економічні закони відрізняються від законів природи внаслідок того, що вони:

- а) діють лише у людському суспільстві;
- б) не можуть мати формалізованого вираження;
- в) суб'єктивні;
- г) об'єктивні.

40. Яку з названих функцій не можна безпосередньо вважати функцією політичної економії?

а) пізнавальну;	в) методологічну;
б) політичну;	г) практичну.

Контрольне завдання № 12

1. Економічна політика – це:

- а) політика екологічної безпеки країни;
- б) здатність до прийняття господарських рішень;
- в) цілеспрямована система погоджених і пов'язаних між собою найближчих і довгострокових заходів держави щодо розвитку економіки країни;
- г) здатність керувати економічними процесами.

2. Кого прийнято вважати найвідомішим економістом XX ст.?

- а) Є. Бам – Беверка;
- б) Л. Ерхарда;
- в) Ф. Рузвельта;
- г) Дж. Кейнса.

3. Що найбільш точно характеризує сутність економічних потреб?

- а) об'єктивна потреба в товарах і послугах, що забезпечують життєдіяльність людини;
- б) фізіологічні потреби людини;
- в) потреби у відтворенні робочої сили;
- г) потреби у праці та вільному часі.

4. Який спосіб закріплення прав власності за суб'єктами можна вважати основним?

- а) силу;
- б) звичаї, традиції;
- в) моральні норми;
- г) юридичні норми.

5. Для економіки розвинутих країн світу характерним сьогодні є:

- а) незначна роль держави;
- б) пошук оптимального поєднання ринкового та державного регулювання економіки;
- в) істотне зростання економічної ролі держави;
- г) досить швидке просування до економічної моделі класичного типу.

6. Система соціальних гарантій – це:

- а) економічні умови діяльності суб'єктів господарювання, що забезпечуються державою;
- б) основні принципи морально – етичних взаємовідносин між членами суспільства;
- в) нормативні зобов'язання держави перед певними категоріями населення щодо забезпечення доходів;
- г) політика держави у сфері освіти, медицини, культури.

7. Що не можна віднести до показників економічної ефективності суспільного виробництва?

- а) абсолютний приріст суспільного продукту;
- б) матеріаломісткість продукції;
- в) продуктивність праці;
- г) фондівіддачу.

8. Що не можна віднести до показників соціальної ефективності суспільного виробництва?

- а) рівень життя населення;
- б) розмір національного доходу на душу населення;
- в) рівень продуктивності праці у сфері матеріального виробництва;
- г) частку фонду споживання в національному доході.

9. Яке визначення найбільш точно відображає сутність товарного виробництва?

- а) виробництво продуктів для обміну шляхом купівлі – продажу;
- б) виробництво продуктів для споживання іншими;
- в) створення найефективніших форм та способів поєднання факторів виробництва;
- г) переробка природних предметів праці для надання їм властивостей, які задовольняють потреби людини.

10. Що, перш за все, зумовило набуття товарним виробництвом всезагального характеру?

- а) набуття робочою силою форми товару;
- б) товарами стають усі засоби виробництва;

- в) товари стають результатами інтелектуальної праці;
- г) товарні відносини охоплюють міжнародні економічні зв'язки.

11. Що є узагальненою причиною інфляції?

- а) порушення відтворювальних пропорцій в економіці та законів грошового обігу;
- б) постійне зростання заробітної плати;
- в) відсутність вільного обміну паперових грошей на золото;
- г) надмірна інтернаціоналізація господарських зв'язків країни

12. Економісти якого з напрямків вважали, що багатство нації визначається кількістю нагромадженого золота та срібла?

- а) меркантилізм;
- б) фізіократія;
- в) класична політична економія;
- г) монетаризм.

13. Що має найменшу цінність при високих темпах інфляції?

- а) земельні ділянки;
- б) грошовий запас;
- в) пакет акцій;
- г) нерухомість.

14. Що є найважливішою умовою стабільності національної грошової одиниці?

- а) стабільний стан національної економіки;
- б) жорстка боротьба з фальшивомонетництвом;
- в) державний контроль за цінами;
- г) державний контроль за емісією грошей.

15. Конвертованістю валюти є:

- а) вільний обмін паперових грошей на золото;
- б) лібералізація зовнішньоекономічної діяльності;
- в) спроможність вільного обміну національної валюти на інші іноземні валюти;
- г) встановлення цін на золото в національній валюті.

16. У функції держави в ринковій економіці не входять:

- а) законотворча діяльність;
- б) підтримка конкурентного середовища;
- в) антициклічне регулювання економіки;
- г) регулювання цін на продукцію приватного сектора.

17. Що більш повно характеризує процес розширеного суспільного відтворення?

- а) підвищення життєвого рівня населення;
- б) поглиблення суспільного поділу праці та спеціалізації виробництва;
- в) безперервний процес поновлення, повторення та продовження всього суспільного виробництва;
- г) безперервне нарощування обсягів промислового виробництва.

18. Яке з соціально – економічних явищ характерне для процесу відтворення продуктивних сил?

- а) підвищення загально – культурного та професійного рівня працівників;
- б) роздержавлення та приватизація економіки;
- в) розширення мережі національних парків, заповідників, заказників;
- г) розширення кооперації виробництва.

19. Яке з соціально – економічних явищ є процесом відтворення виробничих відносин?

- а) урізноманітнення форм власності;
- б) розвиток соціальної інфраструктури;
- в) видобування та переробка корисних копалин;
- г) науково – технічний прогрес.

20. Чим зумовлюється циклічність економічного розвитку?

- а) макроекономічною імпульсивністю науково – технічного оновлення активної частини основних виробничих фондів;
- б) надзвичайними природними явищами;
- в) непередбаченим збігом обставин макроекономічного характеру;
- г) дестабілізуючою діяльністю екстремістів та окремих політичних сил.

21. Хто з перелічених осіб зазнає найбільших втрат від інфляції?

- а) люди з фіксованими доходами;

- б) позичальники;
- в) підприємці;
- г) кредитори.

22. Яке визначення найбільш точно передає сутність предмета політичної економії?

- а) наука про суспільство на різних стадіях його розвитку;
- б) наука про економічні відносини людей щодо раціонального використання обмежених ресурсів для найбільш повного задоволення своїх потреб;
- в) наука про управління підприємствами для досягнення максимальної ефективності їх функціонування;
- г) наука про вибір економічної державної політики для вирішення актуальних соціально – економічних проблем.

23. Економічні категорії – це:

- а) методи регулювання економічних процесів;
- б) логічні поняття, які в узагальненому вигляді відображають сутність окремих економічних явищ;
- в) норми господарської поведінки людей;
- г) економічні інтереси суб'єктів господарської діяльності.

24. Економічні закони відображають:

- а) суперечності між продуктивними силами і виробничими відносинами;
- б) взаємодію сил природи;
- в) ставлення людей до природи;
- г) істотні, стійкі, такі, що повторюються, внутрішні причинно – наслідкові зв'язки і залежності реальних економічних явищ і процесів.

25. Економічні закони відрізняються від законів природи внаслідок того, що вони:

- а) не можуть мати формалізованого вираження;
- б) діють лише у людському суспільстві;
- в) суб'єктивні;
- г) об'єктивні.

26. Яку з названих функцій не можна безпосередньо вважати функцією політичної економії?

- а) пізнавальну;
- б) політичну;
- в) методологічну;
- г) практичну.

27. Що не є безпосередньо об'єктом державного регулювання в економіці?

- а) визначення місця і ролі кожної підприємницької структури в системі суспільного поділу праці;
- б) стимулювання економічного зростання, антикризове і антимонопольне регулювання;
- в) регулювання зайнятості населення та обмеження безробіття;
- г) заохочення прогресивних зрушень у галузевих і регіональних структурах та підтримка експорту.

28. Що є однією з економічних функцій держави?

- а) отримання прибутку;
- б) дослідження навколоземного простору;
- в) укладання різних міжнародних угод;
- г) антимонопольне регулювання.

29. Що є головною метою державного регулювання ринкової економіки?

- а) економічне зростання та соціальна стабільність у суспільстві;
- б) вирівнювання економічного циклу;
- в) удосконалення галузевої та регіональної структури господарства;
- г) охорона навколишнього природного середовища.

30. Грошово – кредитна політика проводиться:

- а) фінансово – кредитними установами країни;
- б) урядом держави;
- в) центральним банком країни;
- г) міністерством фінансів.

31. У функції держави в ринковій економіці не входять:

- а) регулювання цін на продукцію приватного сектора;

- б) законотворча діяльність;
- в) підтримка конкурентного середовища;
- г) антициклічне регулювання економіки.

32. Економічна політика – це:

- а) політика екологічної безпеки країни;
- б) здатність до прийняття господарських рішень;
- в) цілеспрямована система погоджених і пов'язаних між собою найближчих і довгострокових заходів держави щодо розвитку економіки країни;
- г) здатність керувати економічними процесами.

33. Що не належить до методів наукового пізнання економічних процесів?

- а) метод наукової абстракції;
- б) метод індукції та дедукції;
- в) метод аналізу та синтезу;
- г) метод фізико – природних спостережень.

34. Що найбільш точно характеризує сутність економічних потреб?

- а) об'єктивна потреба в товарах і послугах, що забезпечують життєдіяльність людини;
- б) фізіологічні потреби людини;
- в) потреби у відтворенні робочої сили;
- г) потреби у праці та вільному часі.

35. Що не може бути змінено при оренді підприємства?

- а) технологія виробництва;
- б) власник;
- в) користувач;
- г) ринок збуту продукції.

36. Яке визначення найповніше характеризує поняття « змішана економіка»?

- а) економіка перехідного періоду;
- б) економічна система, що базується на різних формах власності та ринковому і державному регулюванні економіки;

в) наявність різних типів соціально – економічного прогресу;

г) багатоукладна економіка.

37. Фундаментальні економічні питання « що, як і для кого виробляти» мають відношення:

а) тільки до відсталого економіки;

б) тільки до командної економіки;

в) тільки до ринкової економіки;

г) до будь – якого суспільства, незалежно від його соціально – економічної та політичної організації.

38. У чому полягає соціально – економічний зміст перехідної економіки?

а) перехід від одержавленої адміністративно – командної до соціально – орієнтованої ринкової економіки;

б) перехід від переважно ремісничого до машинного виробництва;

в) індустріалізація сільськогосподарського виробництва;

г) подолання анархічного характеру національної економіки.

39. Що не належить до основних рис командно – адміністративної економіки?

а) тотальне пригнічення господарської активності та ділової ініціативи;

б) свобода вибору сфер виробничо – господарської діяльності суб'єктами господарювання;

в) державне відчуження основних засобів виробництва від безпосередніх виробників;

г) примусове державне регулювання економічних зв'язків між підприємствами.

40. Які умови необхідні для виникнення і функціонування товарного виробництва?

а) покращення використання засобів виробництва;

б) створення нових методів виробництва сільськогосподарських продуктів;

в) зростання чисельності населення;

г) виникнення і поглиблення суспільного поділу праці та економічна відокремленість виробників.

Контрольне завдання № 13

1. Що найбільш повно визначає власність як економічну категорію?

- а) ставлення людини до засобів виробництва;
- б) ставлення людини до продуктивних сил суспільства;
- в) відношення між людьми щодо привласнення засобів та результатів виробництва;
- г) ставлення людини до природних ресурсів.

2. Що є причиною різноманітності форм власності?

- а) поділ суспільної праці, різний рівень усупільнення та технологічної бази виробництва;
- б) необхідність мати власність усім громадянам;
- в) необхідність ефективного функціонування економіки;
- г) наявність капіталів різних розмірів.

3. Що не може бути змінено при оренді підприємства?

- а) користувач; в) технологія виробництва;
б) власник; г) ринок збуту продукції.

4. Яке визначення найповніше характеризує поняття « змішана економіка»?

- а) економіка перехідного періоду;
- б) економічна система, що базується на різних формах власності та ринковому і державному регулюванні економіки;
- в) наявність різних типів соціально – економічного прогресу;
- г) багатоукладна економіка.

5. Фундаментальні економічні питання « що, як і для кого виробляти» мають відношення:

- а) тільки до відсталого економіки;
- б) тільки до командної економіки;
- в) тільки до ринкової економіки;
- г) до будь – якого суспільства, незалежно від його соціально – економічної та політичної організації.

6. Що є об'єктивною причиною виникнення грошей?

- а) суспільний поділ праці;
- б) посилення взаємозв'язків суб'єктів господарської діяльності;
- в) історичний розвиток товарного виробництва і обміну;
- г) наявність держави.

7. Яке з визначень найточніше характеризує генетичну сутність грошей?

- а) це особливий товар, який виконує роль загального еквівалента і засобу обігу;
- б) будь – який товар, що отримує товаровиробник в обмін на свій товар;
- в) товар, який може обмінюватись на інші товари;
- г) благородні метали – золото і срібло.

8. Які потреби становлять основу «піраміди А. Маслоу»?:

- а) самореалізація;
- б) фізіологічні;
- в) намагання уникнути ризику;
- г) потреби у визнанні.

9. Яка з функцій грошей найвразливіша для інфляції?

- а) засіб обігу;
- б) міра вартості;
- в) засіб нагромадження;
- г) засіб платежу.

10. Що є узагальненою причиною інфляції?

- а) порушення відтворювальних пропорцій в економіці та законів грошового обігу;
- б) постійне зростання заробітної плати;
- в) відсутність вільного обміну паперових грошей на золото;
- г) надмірна інтернаціоналізація господарських зв'язків країни.

11. Що належить до основного капіталу?

- а) вартість виробничих споруд та засобів праці;
- б) вартість предметів праці;

- в) витрати на наймання працівників;
- г) комерційні та управлінські витрати.

12. Що належить до оборотного капіталу?

- а) вартість засобів праці;
- б) вартість приладів та устаткування;
- в) вартість предметів праці та витрати на наймання робітників;
- г) вартість виробничих будівель та споруд.

13. Що характеризує моральне зношування основного капіталу?

- а) руйнування елементів основного капіталу під впливом сил природи;
- б) старіння якісно – функціональних параметрів та втрата частини вартості засобів виробництва внаслідок НТП;
- в) втрата фізичних якостей засобів виробництва у процесі експлуатації;
- г) вихід з ладу деяких приладів внаслідок виробничої аварії.

14. Що не належить до ринкової інфраструктури?

- а) владні структури та інститути держави;
- б) різного роду біржі;
- в) втрата фізичних якостей засобів виробництва у процесі експлуатації;
- г) вихід з ладу деяких приладів внаслідок виробничої аварії.

15. Що більш точно розкриває природу торговельного капіталу?

- а) капітал сфери обігу;
- б) грошовий капітал;
- в) товарний капітал;
- г) капітал, що обслуговує посередницьку реалізацію товарів.

16. Диференціація доходів – це:

- а) різниця у рівнях доходів, одержаних різними людьми за певний період;
- б) співвідношення мінімальної заробітної плати та розміру прожиткового мінімуму;
- в) різниця між найбільш і найменшим рівнем доходу, що склалася у суспільстві;

г) співвідношення між мінімальною заробітною платою і мінімальною пенсією.

17. « Споживчий кошик» - це:

- а) вартість товарів і послуг, що є життєво необхідними;
- б) науково обгрунтована норма споживання товарів для певних груп населення;
- в) вартість певного набору товарів і послуг;
- г) мінімум калорій, які повинен одержувати організм людини за певний період часу.

18. Система соціальних гарантій – це:

- а) економічні умови діяльності суб'єктів господарювання, що забезпечуються державою;
- б) основні принципи морально – етичних взаємовідносин між членами суспільства;
- в) нормативні зобов'язання держави перед певними категоріями населення щодо забезпечення доходів;
- г) політика держави у сфері освіти, медицини, культури.

19. Які циклічні коливання ретельно досліджуються політичною економією?

- а) циклічні коливання, пов'язані з природними явищами;
- б) цикли, об'єктивно властиві природі економічних явищ;
- в) цикли сезонного характеру;
- г) поодинокі штучні цикли, що виникають внаслідок надзвичайних випадків та через порушення технологічних процесів.

20. Що характеризує номінальну заробітну плату?

- а) дивіденди та акції;
- б) підприємницький дохід;
- в) заробітна плата у поточному грошовому вираженні;
- г) премія та ризик.

21. Що найбільш повно визначає власність як економічну категорію?

- а) ставлення людини до засобів виробництва;
- б) ставлення людини до продуктивних сил суспільства;

в) відношення між людьми щодо привласнення засобів та результатів виробництва;

г) ставлення людини до природних ресурсів.

22. Що є причиною різноманітності форм власності?

а) поділ суспільної праці, різний рівень усупільнення та технологічної бази виробництва;

б) необхідність мати власність усім громадянам;

в) необхідність ефективного функціонування економіки;

г) наявність капіталів різних розмірів.

23. Що не може бути змінено при оренді підприємства?

а) користувач; в) технологія виробництва;

б) власник; г) ринок збуту продукції.

24. Яке визначення найповніше характеризує поняття « змішана економіка »?

а) економіка перехідного періоду;

б) економічна система, що базується на різних формах власності та ринковому і державному регулюванні економіки;

в) наявність різних типів соціально – економічного прогресу;

г) багатокладна економіка.

25. Фундаментальні економічні питання « що, як і для кого виробляти » мають відношення:

а) тільки до відсталої економіки;

б) тільки до командної економіки;

в) тільки до ринкової економіки;

г) до будь – якого суспільства, незалежно від його соціально – економічної та політичної організації.

26. Яка з перелічених властивостей не характерна для ресурсів?

а) безмежність;

б) обмеженість;

в) різноманітність;

г) корисність.

27. Що більш повно характеризує процес розширеного суспільного відтворення?

- а) підвищення життєвого рівня населення;
- б) поглиблення суспільного поділу праці та спеціалізації виробництва;
- в) безперервний процес поновлення, повторення та продовження всього суспільного виробництва;
- г) безперервне нарощування обсягів промислового виробництва.

28. Яке з соціально – економічних явищ характерне для процесу відтворення продуктивних сил?

- а) підвищення загального культурного та професійного рівня працівників;
- б) роздержавлення та приватизація економіки;
- в) розширення мережі національних парків, заповідників, заказників;
- г) розширення кооперації виробництва.

29. Що є об'єктивною причиною виникнення грошей?

- а) суспільний поділ праці;
- б) наявність держави;
- в) історичний розвиток товарного виробництва і обміну;
- г) посилення взаємозв'язків суб'єктів господарської діяльності.

30. Що безпосередньо не впливає на кількість грошей в обігу?

- а) золотовалютний запас Національного банку;
- б) фізичний обсяг товарної маси;
- в) швидкість обігу грошової одиниці;
- г) зміни товарних цін.

31. Хто з перелічених осіб зазнає найбільших втрат від інфляції?

- а) люди з фіксованими доходами;
- б) позичальники;
- в) підприємці;
- г) кредитори.

32. Що не є безпосередньо об'єктом державного регулювання в економіці?

- а) визначення місця і ролі кожної підприємницької структури в системі суспільного поділу праці;
- б) стимулювання економічного зростання, антикризове і антимонопольне регулювання;
- в) регулювання зайнятості населення та обмеження безробіття;
- г) заохочення прогресивних зрушень у галузевих і регіональних структурах та підтримка експорту.

33. Що є однією з економічних функцій держави?

- а) отримання прибутку;
- б) антимонопольне регулювання;
- в) дослідження навколоземного простору;
- г) укладання різних міжнародних угод.

34. Що є головною метою державного регулювання ринкової економіки?

- а) економічне зростання та соціальна стабільність у суспільстві;
- б) вирівнювання економічного циклу;
- в) удосконалення галузевої та регіональної структури господарства;
- г) охорона навколишнього природного середовища.

35. Грошово – кредитна політика проводиться:

- а) фінансово – кредитними установами;
- б) урядом держави;
- в) центральним банком країни;
- г) міністерством фінансів.

36. Які основні умови перетворення робочої сили на товар?

- а) робітник володіє власною робочою силою як юридично вільна особа і не володіє засобами виробництва;
- б) робітник став юридичною особою;
- в) робітник не володіє засобами виробництва;
- г) недостатній рівень кваліфікації робітника.

37. Надаючи кредит, власник обумовлює:

- а) повернення позики через певний строк;

- б) отримання підприємцем певного доходу;
- в) удосконалення виробництва;
- г) організацію нових робочих місць.

38. Що є вирішальним фактором інтернаціоналізації господарського життя?

- а) науково – технічний прогрес;
- б) більш вузька спеціалізація виробничо – господарських структур;
- в) високі темпи зростання виробництва науковомісткої продукції;
- г) поглиблення суспільного поділу праці з виходом його за межі окремих країн.

39. Що є об'єктивною основою становлення і розвитку світового господарства?

- а) зовнішньоекономічна політика;
- б) створення міжнародних економічних союзів;
- в) міжнародний поділ праці;
- г) регулювання валютних курсів.

40. Що є характерним для сучасних тенденцій розвитку світової торгівлі?

- а) стагнація;
- б) відчутне зростання обсягів товарообороту та лібералізація торгівлі;
- в) швидке зростання торгівлі продукцією виробничо – технічного призначення;
- г) більш активна участь у світовій торгівлі раніше економічно відсталих країн.

Контрольне завдання № 14

1. Що, перш за все, зумовило набуття товарним виробництвом всезагального характеру?

- а) набуття робочою силою форми товару;
- б) товарами стають усі засоби виробництва;
- в) товари стають результатами інтелектуальної праці;
- г) товарні відносини охоплюють міжнародні економічні зв'язки.

2. Що найбільш точно характеризує сутність товарної пропозиції?

- а) кількість товару, яку продавець готовий продати за визначеною ціною;
- б) заява про бажання продати товар;
- в) сукупність товарів, які перебувають у дійсному продажу та у формі товарного запасу на ринку;
- г) бажання продавця запропонувати до продажу свої товари.

3. За якою ознакою поділяють капітал на основний і оборотний?

- а) за різновидами створюваної продукції;
- б) за швидкістю руху різних матеріалізованих частин капіталу та способами переносу їх вартості на створюваний продукт;
- в) за сферою функціонування капіталу;
- г) за величиною вартості капіталу.

4. Що належить до основного капіталу?

- а) витрати на наймання робітників;
- б) вартість предметів праці;
- в) вартість виробничих споруд та засобів праці;
- г) вартість предметів праці.

5. Що належить до оборотного капіталу?

- а) вартість предметів праці та витрати на наймання робітників;
- б) вартість виробничих будівель і споруд;
- в) вартість засобів праці;
- г) вартість приладів та устаткування.

6. Що характеризує моральне зношування основного капіталу?

- а) руйнування елементів основного капіталу під впливом сил природи;
- б) втрата фізичних якостей засобів виробництва у процесі експлуатації;
- в) вихід з ладу деяких приладів внаслідок виробничої аварії;
- г) старіння якісно – функціональних параметрів та втрата частини вартості засобів виробництва внаслідок НТП.

7. Що не є безпосередньо об'єктом державного регулювання в економіці?

- а) визначення місця і ролі кожної підприємницької структури в системі суспільного поділу праці;
- б) стимулювання економічного зростання, антикризове і антимонопольне регулювання;
- в) регулювання зайнятості населення та обмеження безробіття;
- г) заохочення прогресивних зрушень у галузевих і регіональних структурах та підтримка експорту.

8. Що є однією з економічних функцій держави?

- а) отримання прибутку;
- б) антимонопольне регулювання;
- в) дослідження навколоземного простору;
- г) укладання різних міжнародних угод.

9. Що є головною метою державного регулювання ринкової економіки?

- а) економічне зростання та соціальна стабільність у суспільстві;
- б) вирівнювання економічного циклу;
- в) удосконалення галузевої та регіональної структури господарства;
- г) охорона навколишнього природного середовища.

10. Грошово – кредитна політика проводиться:

- а) фінансово – кредитними установами;
- б) урядом держави;
- в) центральним банком країни;
- г) міністерством фінансів.

11. Що не може бути змінено при оренді підприємства?

- а) технологія виробництва;

- б) власник;
- в) користувач;
- г) ринок збуту продукції.

12. Що більш повно характеризує процес розширеного суспільного відтворення?

- а) підвищення життєвого рівня населення;
- б) поглиблення суспільного поділу праці та спеціалізація виробництва;
- в) безперервний процес поновлення, повторення та продовження всього суспільного виробництва;
- г) безперервне нарощування обсягів промислового виробництва.

13. Які циклічні коливання ретельно досліджуються політичною економією?

- а) циклічні коливання, пов'язані з природними явищами;
- б) цикли сезонного характеру;
- в) цикли, об'єктивно властиві природі економічних явищ;
- г) поодинокі штучні цикли, що виникають внаслідок надзвичайних випадків та через порушення технологічних процесів.

14. Що характеризує номінальну заробітну плату:

- а) підприємницький дохід;
- б) заробітна плата у поточному грошовому вираженні;
- в) премія та ризик;
- г) дивіденди на акції.

15. Що є реальною заробітною платою?

- а) кількість товарів і послуг, які можна придбати за номінальну заробітну плату;
- б) заробітна плата і премія;
- в) заробітна плата і відпускні;
- г) заробітна плата за основним місцем роботи.

16. Диференціація доходів – це:

- а) різниця у рівнях доходів, одержаних людьми за певний період;

- б) співвідношення мінімальної заробітної плати та розміру прожиткового мінімуму;
- в) різниця між найбільшим і найменшим рівнем доходу, що склалася у суспільстві;
- г) співвідношення між мінімальною заробітною платою і мінімальною пенсією.

17. Знайдіть правильне визначення категорії «світове господарство»:

- а) поєднання національних економік на основі позаекономічного примусу;
- б) взаємозв'язок національних економік, в основі яких покладено ринкове господарювання;
- в) взаємозв'язок національних економік на основі суспільного поділу праці;
- г) система міжнародних економічних відносин.

18. Що належить до глобальних проблем людства?

- а) проблеми, що набули життєво важливого значення для долі всієї цивілізації, і які можна вирішити лише спільними зусиллями;
- б) зрошення певних ланів Північного Криму;
- в) газифікація ряду населених пунктів у кількох областях України;
- г) подолання наслідків землетрусу.

19. Яка з нижче зазначених екологічних проблем є локальною?

- а) кислотні опади;
- б) забруднення в окремих місцевостях ґрунту ядохімікатами;
- в) забруднення Світового океану;
- г) вичерпування мінеральних ресурсів.

20. Який з факторів може погіршити для іноземних інвесторів інвестиційний клімат в Україні?

- а) нестабільність внутрішнього господарського законодавства;
- б) введення довгострокових податкових пільг;
- в) спрощення умов репарації власності в країні;
- г) зменшення частки державної власності в країні.

21. Що характеризує ринковий попит?

- а) кількість товару, яку споживачі спроможні придбати за визначеною ціною;

- б) потреба, яку бажає задовольнити споживач;
- в) наявність товарів на ринку;
- г) намір придбати даний товар.

22. Що не притаманне процесу переходу України до ринкової економіки?

- а) формування багатокладної економіки;
- б) роздержавлення та приватизація;
- в) демонополізація економіки;
- г) монопольне панування будь – якої власності.

23. Що не є роздержавленням?

- а) ліквідація державних підприємств;
- б) усунення держави від втручання безпосередньо в управління господарськими процесами підприємств;
- в) переведення державних підприємств на комерційні засади функціонування;
- г) трансформація державної власності в інші форми власності.

24. Що таке приватизація власності?

- а) це передача державної (в т. ч. муніципальної) власності окремим особам у приватну;
- б) це перетворення державної власності у колективну;
- в) це перетворення колективної власності в індивідуальну приватну власність;
- г) це перетворення суспільної власності в особисту власність громадян.

25. Що слід вважати цілісною системою державного регулювання економіки?

- а) сукупність заходів законодавчого, економічного, контролюючого характеру стосовно виробничо – господарської діяльності;
- б) забезпечення та дотримання юридичними та фізичними особами чинного законодавства;
- в) прогнозування та індикативне планування соціально – економічних процесів;
- г) оподаткування, фінансування та кредитування суб'єктів господарської діяльності.

26. Що не є безпосередньо об'єктом державного регулювання в економіці?

- а) регулювання зайнятості населення та обмеження безробіття;
- б) стимулювання економічного зростання, антикризове і антимонопольне регулювання;
- в) визначення місця і ролі кожної підприємницької структури в системі суспільного поділу праці;
- г) заохочення прогресивних зрушень у галузевих і регіональних структурах та підтримка експорту.

27. Які основні умови перетворення робочої сили на товар?

- а) недостатній рівень кваліфікації робітника;
- б) робітник став юридичною особою;
- в) робітник не володіє засобами виробництва;
- г) робітник володіє власною робочою силою як юридично вільна особа і не володіє засобами виробництва;

28. У чому суть заробітної плати в умовах товарно – ринкового господарювання?

- а) ціна праці;
- б) у повній виплаті робітнику за його працю;
- в) зарплата – це кількість товарів, які найманий робітник може купити за зароблені ним гроші;
- г) заробітна плата – це грошовий вираз вартості товару робоча сила.

29. Що є вирішальним фактором інтернаціоналізації господарського життя?

- а) поглиблення суспільного поділу праці з виходом його за межі окремих країн;
- б) науково – технічний прогрес;
- в) більш вузька спеціалізація виробничо – господарських структур;
- г) високі темпи зростання виробництва науковомісткої продукції.

30. Що є об'єктивною основою становлення і розвитку світового господарства?

- а) зовнішньоекономічна політика;

- б) регулювання валютних курсів;
- в) міжнародний поділ праці;
- г) створення міжнародних економічних союзів.

31. Що не можна безпосередньо віднести до функцій закону вартості?

- а) регулювання попиту і пропозиції;
- б) регулювання розподілу капіталів і праці між сферами суспільного виробництва;
- в) стимулювання розвитку продуктивних сил;
- г) диференціацію товаровиробників.

32. До природних ресурсів виробництва не належить:

- а) земля, ліси;
- в) водні ресурси;
- б) обладнання;
- г) мінеральні ресурси.

33. Яка з перелічених властивостей не характерна для ресурсів?

- а) безмежність;
- в) різноманітність;
- б) обмеженість;
- г) корисність.

34. Що є об'єктивною основою виникнення грошей?

- а) суспільний поділ праці;
- б) посилення взаємозв'язків суб'єктів господарської діяльності;
- в) історичний розвиток товарного виробництва і обміну;
- г) наявність держави.

35. Яке з визначень найточніше характеризує генетичну сутність грошей?

- а) це особливий товар, який виконує роль загального еквівалента і засобу обміну;
- б) будь – який товар, що отримує товаровиробник в обмін на свій товар;
- в) товар, який може обмінюватись на інші товари;
- г) благородні метали – золото і срібло.

36. Що безпосередньо не є причиною виникнення монополізму?

- а) поглиблення суспільного поділу праці;
- б) прагнення до максимізації прибутку;

- в) підвищення рівня концентрації виробництва і капіталу;
- г) зниження ефективності функціонування індивідуальної приватної власності.

37. Що найбільш повно характеризує сутність економічної монополії?

- а) угода чи змова підприємств, що зосереджують у своїх руках основну частину виробництва і збуту певної продукції;
- б) велике акціонерне товариство;
- в) спільне підприємство;
- г) велика торговельно – промислова група.

38. Досконала конкуренція в економіці:

- а) небажане явище для підприємців;
- б) стримує науко – технічний прогрес;
- в) забезпечує всім підприємцям свободу вибору в економічних діях;
- г) завдає лише збитків більшості підприємців.

39. Недосконала конкуренція – це:

- а) будь – яке монопольне втручання у процес ціноутворення;
- б) забруднення великими підприємствами навколишнього середовища;
- в) встановлення державного контролю за рівнем товарних цін;
- г) перерозподіл державою доходів конкуруючих суб'єктів через бюджетно-податкову систему.

40. Що є суттєвою ознакою монополістичної конкуренції?

- а) конкуренція багатьох фірм однієї галузі, які виробляють диференційовані продукти;
- б) на ринку діє обмежена кількість виробників;
- в) конкуренція фірм – монополістів різних галузей та споживача;
- г) фірми можуть вільно виходити на ринок і залишати його.

Контрольне завдання № 15

1. Які умови необхідні для виникнення і функціонування товарного виробництва?

- а) покращення використання засобів виробництва;
- б) виникнення і поглиблення суспільного поділу праці та економічна відокремленість виробників;
- в) створення нових методів виробництва сільськогосподарських продуктів;
- г) зростання чисельності населення.

2. Яке з наведених понять характеризує збільшення купівельної спроможності грошей?

- а) дефляція;
- б) інфляція;
- в) нуліфікація;
- г) конвертація.

3. Від яких факторів прямо не залежить купівельна спроможність грошей?

- а) кількості банків в країні;
- б) інфляції;
- в) кількості грошей в обігу;
- г) дефляції.

4. Що найбільш повно визначає сутність ринкового господарства?

- а) сфера товарного і грошового обігу;
- б) сукупність підрозділів збуту та постачання виробничих підприємств;
- в) невід'ємний компонент товарного виробництва в обігу;
- г) сукупність товарно – посередницьких підприємств.

5. Що не є елементом механізму ринку?

- а) попит;
- б) пропозиція;
- в) суспільний поділ праці;
- г) конкуренція.

6. Що є об'єктивною причиною виникнення грошей?

- а) суспільний поділ праці;
- б) посилення взаємозв'язків суб'єктів господарської діяльності;
- в) історичний розвиток товарного виробництва і обміну;
- г) наявність держави.

7. Яке з визначень найточніше характеризує генетичну сутність грошей?

- а) це особливий товар, який виконує роль загального еквівалента і засобу обігу;
- б) будь – який товар, що отримує товаровиробник в обмін на свій товар;
- в) товар, який може обмінюватись на інші товари;
- г) благородні метали – золото і срібло.

8. Що безпосередньо не впливає на кількість грошей в обігу?

- а) швидкість обігу грошової одиниці;
- б) зміни товарних цін;
- в) золотовалютний запас Національного банку;
- г) фізичний обсяг товарної маси.

9. Що є узагальненою причиною інфляції?

- а) постійне зростання заробітної плати;
- б) порушення відтворювальних пропорцій в економіці та законів грошового обігу;
- в) відсутність вільного обміну паперових грошей на золото;
- г) надмірна інтернаціоналізація господарських зв'язків країни.

10. Хто з перелічених осіб зазнає найбільших втрат від інфляції?

- а) люди з фіксованими доходами;
- б) позичальники;
- в) підприємці;
- г) кредитори.

11. Економічна політика – це:

- а) здатність керувати економічними процесами;

- б) цілеспрямована система погоджених і пов'язаних між собою найближчих і довгострокових заходів держави щодо розвитку економіки країни;
- в) здатність до прийняття господарських рішень;
- г) політика екологічної безпеки країни

12. Що не належить до методів наукового пізнання економічних процесів?

- а) метод аналізу та синтезу;
- б) метод наукової абстракції;
- в) метод індукції та дедукції;
- г) метод фізико- природничих спостережень.

13. Що найбільш точно характеризує сутність економічних потреб?

- а) об'єктивна потреба у товарах та послугах, що забезпечують життєдіяльність людини;
- б) фізіологічні потреби людини;
- в) потреби у відтворенні робочої сили;
- г) потреби у праці та вільному часі.

14. Що є умовою виникнення і відтворення потреб?

- а) сфера споживання;
- б) суспільна свідомість;
- в) взаємодіюче функціонування процесів виробництва і споживання;
- г) сфера виробництва.

15. Що таке економічна система суспільства?

- а) сукупність взаємопов'язаних економічних елементів, що утворюють певну цілісність, економічну структуру суспільства;
- б) сукупність процесів виробництва і споживання;
- в) сукупність деяких видів господарської діяльності суспільства;
- г) економічні відносини, що складаються на фазі виробництва.

16. Яке визначення найбільш точно передає суть предмета політичної економії?

- а) наука про економічні відносини людей щодо раціонального використання обмежених ресурсів для найбільш повного задоволення своїх потреб;

- б) наука про суспільство на різних стадіях його розвитку;
- в) наука про управління підприємствами для досягнення максимальної ефективності їх функціонування;
- г) наука про вибір економічної державної політики для вирішення актуальних соціально – економічних проблем.

17. Економічні категорії - це:

- а) логічні поняття, які в узагальненому вигляді відображають сутність окремих економічних явищ;
- б) методи регулювання економічних процесів;
- в) норми господарської поведінки людей;
- г) економічні інтереси суб'єктів господарської діяльності.

18. Економічні закони відображають:

- а) істотні, стійкі, такі, що повторюються, внутрішні причинно – наслідкові зв'язки і залежності реальних економічних явищ і процесів;
- б) взаємодію сил природи;
- в) ставлення людей до природи;
- г) суперечності між продуктивними силами і виробничими відносинами.

19. Економічні закони відрізняються від законів природи внаслідок того, що вони:

- а) діють лише у людському суспільстві;
- б) не можуть мати формалізованого вираження;
- в) суб'єктивні;
- г) об'єктивні.

20. Яку з названих функцій не можна безпосередньо вважати функцією політичної економії?

- а) пізнавальну;
- б) політичну;
- в) методологічну;
- г) практичну.

21. Економічна система вирішує три основні питання. Яке зайве?

- а) хто повинен виробляти?
- б) що виробляти?
- в) як виробляти?

г) для кого виробляти?

22. Що найбільш повно визначає власність як економічну категорію?

а) ставлення людини до продуктивних сил суспільства;

б) ставлення людини до природних ресурсів;

в) ставлення людини до засобів виробництва;

г) відносини між людьми щодо привласнення засобів та результатів виробництва.

23. Що є причиною різноманітності форм власності?

а) поділ суспільної праці, різний рівень усупільнення та технологічної бази виробництва;

б) необхідність мати власність усім громадянам;

в) необхідність ефективного функціонування економіки;

г) наявність капіталів різних розмірів.

24. Система змішаної економіки сформувалася в основному у:

а) XVIII ст.

б) XVIII - XIX ст.

в) XIX ст.

г) XX ст.

25. Яке визначення найповніше характеризує поняття « змішана економіка»?

а) економіка перехідного періоду;

б) економічна система, що базується на різних формах власності та ринковому і державному регулюванні економіки;

в) наявність різних типів соціально – економічного прогресу;

г) багатоукладна економіка.

26. Що має найменшу цінність при високих темпах інфляції?

а) нерухомість;

б) пакет акцій;

в) грошовий запас;

г) земельні ділянки.

27. Що є найважливішою умовою стабільності національної грошової одиниці?

- а) стабільний стан національної економіки;
- б) жорстка боротьба з фальшивомонетництвом;
- в) державний контроль за цінами;
- г) державний контроль за емісією грошей.

28. Конвертованістю валюти є:

- а) вільний обмін паперових грошей на золото;
- б) встановлення ціни на золото в національній валюті;
- в) спроможність вільного обміну національної валюти на інші іноземні валюти;
- г) лібералізація зовнішньоекономічної діяльності.

29. Валютний курс в сучасних умовах встановлюється на основі:

- а) співвідношення купівельної спроможності національних валют;
- б) кількості національних грошей в обігу;
- в) співвідношення золотого паритету національних валют;
- г) світової ціни на золото.

30. Яка країна вважається батьківщиною паперових грошей?

- а) Франція;
- б) Англія;
- в) Китай;
- г) Італія.

31. Недосконала конкуренція – це:

- а) будь – яке монопольне втручання у процес відтворення;
- б) забруднення великими підприємствами навколишнього середовища;
- в) встановлення державного контролю за рівнем товарних цін;
- г) перерозподіл державою доходів конкуруючих суб'єктів через бюджетно – податкову систему.

32. Що є суттєвою ознакою монополістичної конкуренції?

- а) конкуренція багатьох фірм однієї галузі, які виробляють диференційовані продукти;
- б) на ринку діє обмежена кількість виробників;

- в) конкуренція фірм – монополістів різних галузей та споживача;
- г) фірми можуть вільно виходити на ринок і залишати його.

33. Важливою рисою олігополістичної конкуренції є:

- а) наявність у галузі обмеженої кількості великих фірм, що випускають стандартизовані або диференційовані товари;
- б) наявність великої кількості фірм – виробників певного товару;
- в) наявність фірм, що випускають диференційовані товари;
- г) концентрація виробництва у одного виробника.

34. У чому полягає основна специфіка аграрних відносин?

- а) використання землі як основного засобу виробництва;
- б) незалежність виробництва від природних умов;
- в) процес виробництва має регулярний характер;
- г) монополізм у виробництві.

35. Яка основна причина обумовила необхідність переходу України до ринкової економіки?

- а) низький рівень продуктивності праці;
- б) вичерпання екстенсивних факторів розвитку адміністративно- командної системи;
- в) недостатнє стимулювання науково – технічного прогресу;
- г) відсутність ефективної мотивації трудової діяльності людей.

36. Диференціація доходів – це:

- а) різниця у рівнях доходів, одержаних різними людьми за певний період;
- б) співвідношення мінімальної заробітної плати та розміру прожиткового мінімуму;
- в) різниця між найбільш і найменшим рівнем доходу, що склалася у суспільстві;
- г) співвідношення між мінімальною заробітною платою і мінімальною пенсією.

37. « Споживчий кошик» - це:

- а) вартість товарів і послуг, що є життєво необхідними;

- б) науково обгрунтована норма споживання товарів для певних груп населення;
- в) вартість певного набору товарів і послуг;
- г) мінімум калорій, які повинен одержувати організм людини за певний період часу.

38. Система соціальних гарантій – це:

- а) економічні умови діяльності суб'єктів господарювання, що забезпечуються державою;
- б) основні принципи морально – етичних взаємовідносин між членами суспільства;
- в) нормативні зобов'язання держави перед певними категоріями населення щодо забезпечення доходів;
- г) політика держави у сфері освіти, медицини, культури.

39. Рівень безробіття – це:

- а) частка економічно активного населення у загальній кількості населення;
- б) загальна кількість безробітних;
- в) частка незайнятого населення у складі економічно активного населення;
- г) різниця між економічно активним населенням і кількістю безробітних.

40. Який банк України виконує функцію емісійного центру?

- а) Національний банк України;
- б) Зовнішньоекономічний банк;
- в) Ощадний банк;
- г) комерційні банки.

[illegible]

№8	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
32	33	34	35	36	37	38	39	40							
№9	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
32	33	34	35	36	37	38	39	40							
№10	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
32	33	34	35	36	37	38	39	40							
№11	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
32	33	34	35	36	37	38	39	40							
№12	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
32	33	34	35	36	37	38	39	40							
№13	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
32	33	34	35	36	37	38	39	40							
№14	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
32	33	34	35	36	37	38	39	40							

[illegible]